ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

45-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

...эй БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 199 (11797)

1968 оной августын 24, суббото

сэн 2 мүнгэн

В. И. ЛЕНИНЭЙ ТҮРЭҺӨӨР 100 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

«В. И. Ленинэй образ киноискусствада» гэһэн выставкэ августын 22-то Совет Армиин М. В. Фрунзиин нэрэмжэтэ Түбэй байшан соо нээгдэе. Энэ хадаа Владимир Ильичэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан хэмжээ ябуулгануудай нэгэн болоно.

Ленинскэ уншалга, Ленинскэ гвардиин үнинэй большевигүүдтэй уулзалга эндэ заншал болонхой. «В. И. Ленин — Коммунис партиие, Совет гүрэниие эмхидхэн байгуулагша», «В. И. Ленин Улаан Армиие эмхидхэн байгуулагша ба ударидагша», «В. И. Ленинэй образ литература ба искусствада», «Дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлэй түлөө В. И. Ленинэй тэмсэл» гэһэн темэнүүдтэй удэшэнүүд үнгэргэгдөө.

КПСС-эй үнинэй гэшүүд Л. А. Фотиева, Н. Ф. Измайлов, С. И. Аралов, К. П. Синоозерский, М. В. Фофонова, генерал-лейтенантнууд А. В. Сухомлин, Г. П. Сафронов, Советскэ Союзай Герой, армиин генерал П. А. Курочкин болон бусад вождьтой уулзаһан тухайдаа залуу сэрэгшэдтэй, нииелэл хотын ажалшадай түлөөлэгшэдтэй уулзалгын үедэ хөөрэбэ. (ТАСС).

КПФ-гэй ОЙН ҺАИНДЭРТЭ ХАБААДАХАЯА ОШОБО

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн А. Я. Пельше, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй Ленинградска обкомой хоёрдохи секретарь Г. В. Романов, КПСС-эй ЦК-гай Уласхоорондын таһагые даагшын нэгэдэхи орлогшо А. С. Беляков гэгшэдһээ бүридэһэн Советскэ Союзай Коммунис партиин делегаци Финляндиин Коммунис партиин 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан хэмжээ ябуулгануудта хабаадахын тула августын 22-то эндэ ерээ.

ТАСС-ай МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

...акиһаа абтаһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, тэндэхи ...ы дээрээ амгалан түбшэн байһаар. Промышленна ...хын предприятинууд, гүрэнэй эмхи зургаанууд ...ажаллана. Чехословакиин хүн зон ЧССР-эй Пре... Свободын уряае үндэһэ болгожо, граждан харюу...рэн, түни түбшэн байдал сахина. Чехословакиин ...иин командованитай харилсаа холбоо байгуулһан ...үүдэй командовани Чехословакиин социалис гү...дын ба гадаадын аюултүй байдал хангалгадань ...нэ.

...урда тээ мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, социализмда харша ...Чехословакидахи социализмда үнэн, зүб хараа бо...иотическа хүсэнүүд тушаа, мүн чехословак арад...хэжэ байһан аха дүү оронууд тушаа националис ...йсан харша аашануудые дэбэргэхээр багсаан, энэ ...рхи амгалан тайбан байдалые эбдэхэ, түбэг бэрхэ...ууулха гэжэ һэдэнэ.

...харша этэгээдүүд хорото муухай ябуулгануудые хэ...ри оршон байдалые ябашье һужэрөөхэ гэжэ орол...олэн хэлэбэл, КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй тэ...уде право» газетын ахамад редактор нүхэр Швесткые ...эдүүд барижа хааһан, КПЧ-гэй ЦК-гай ор... тус газетын тусхай номер гаргажа, СССР-ые, бу...лж оронуудые гүжэрдэһэн материалнуудые тэндээ ...байгаа. Нүхэр Швесткые совет сэрэгүүд сулөөлөө.

...волюционно этэгээдүүд илангаяа Прагада аюултай ...дые хэхээр забдана. Тэдэнэр Прагын түбэй районд ...ябуулга эмхидхэһэн—совет дүрбэн бронетранспор...ан, ойро шадарай байшангуудта түймэр табиһан ...һуйдхэлшэд мүн хэлхеэ холбооной, транспортын ...дые һандааха, хүн зониие эдэз хоолой зүйлөөр ...таһалдуулха гэжэ оролдоно.

...олюционернүүд эртээнһээ бэлдэгдэһэн, радио дам...уса түхеэрэлгэнүүд ба типографинуудые хэрэглэ...тээр контрреволюционернүүдэй түйрбан дамжуул...ина гүрдэлтэ, худал хуурмаг үгэнүүд империалис пропагандаар дэмжэгдэнэ, тэдэнээ Чехословакиин хуулита хараа бодол, тэндэхи олониитын һанамжа гэжэ нэрлэхэ оролдолго гаргана.

Энээнтэй дашарамдуулан баруун тээхи зарим түрэнүүд «Чехословаки тухай асуудал» гэдэгые ООН-ой Аюулгүйн Соведэй зүбшэн хэлсэлгэдэ табиха гэһэн үндэһэ баримтагүй һэдэлгэ гаргана. Энэ асуудалые ООН-до табиха һэдэлгын үндэһэ баримтагүй байһыень ЧССР-эй МИД августын 21-нэй үдэшэ элишэлээ. Энэ асуудал ООН-ю зүбшэн хэлсэлгые Чехословаки зүбшөөхэгүй, юундэб гэхэлэ, бусад социалис оронуудтай Чехословакиин харилсаа холбоондо хабаатай асуудалнуудые социалис хани нэгэдэлэй оршом соо өөһэдөө шиидхэхэбди гэжэ тусхайлан мэдүүлбэ.

ЧССР-эй Президент Л. Свобода августын 21-нэй үдэшэ Чехословакиин радиогоор дахин үгэ хэлээ, тиихэдээ амгалан түбшэн хэбээрээ байхыень, социализмын үндэһэ һуури, сүлөөтэ байдал ба демократи сахин хамгаалхыень уряалжа, оронойнгоо хүн зондо хандаба.

1968 оной августын 22.

* * *

Чехословакидахи социалис туйлалтануудые хамгаалахын тула абтаһан хэмжээнүүдэй хаа хаанагүй, бүрин һайшаагдажа дэмжэгдэжэ байһыень Советскэ Союзай, бусад социалис оронуудай ажалшадай олон митингнүүд, хэлэһэн үгэнүүд, тогтоолнууд ба бэшэгүүд гэршэлнэ. Эдэ хэмжээнүүд олон коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай зүгһөө, ажалшад болон түрүү үзэл бодолто хүнүүдэй дунда һайшаан дэмжэгдэжэ, талархагдажа байна.

Хэдэ хэдэн буржуазна оронуудай түрэнэй зарим ажал ябуулагшад зүйтэй хараа бодол баримталжа эхилээ. Гэбэшье, Чехословакиие социалис хани нэтэдэлтэ гүрэнүүдһээ таһалха һанаатай империалис бүлэгүүд өөһэдынгөө найдабариин буруу һүрэһые мэдэрхэ дурагүй байһаниинь элитэ. Чехословакидахи үйлэ хэрэгүүдтэй дашарамдуулан, түтшүүрилтэй оршон байдал тохёолдуулха, политическэ зүришэлдөө үүдхэхэ гэжэ оролдоһоор. Энэ талаар Бонной засаг баригша бүлэгүүд илангаяа ехээр шармайна. Эдэнэр Чехословакиин контрреволюционно этэгээдүүдэй ябуулгатай холбоотой бодомжонуудаа арга бэшэ элишэлбэшье али болохоор аашална.

ЧССР-гэхи оршон байдал бүхы дээрээ августын 22-ой турша соо амгалан түбшэн байгаа. Тиигэбэшье социализмда харша этэгээдүүд хүн зоной дунда мэгдүү байдал, этигэл найдабаря алдаһан ябадал үүдхэхэ гэжэ оролдон, Прагада һүйдхэлэй ябуулгануудые хэжэ үргэлжэлөө. Тэрэнэй тулада нюусаар дамжуулдаг радио-түхеэрэлгэнүүдые урда мэтээр хэрэглэнэ, революцида харша листовконууд хэблэгдэн гаргагдана. Чехословакиин партийна ба гүрэнэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшадые, тэрэшэлэн союзна сэрэгүүдые гүжэрдэһэн харата тухиралгануудтай плакадууд Прагын зарим районуудта няагдаһан байгаа. Нюусаар дамжуулга хэхэ радио-түхеэрэлгэтэй автомашинанууд үйлсэнүүдтэ үзэгдөө.

Нюуса радиостанцинууд, эли бэшээр гаргагдаһан хэблэл, тэрэшэлэн баруун тээхи гүрэнүүдэй номнолой центрнүүд тон худал хуурмаг зүйлнүүдые тараана. Энэ хэрэгтэнь зарим хуулита нюурнууд сэхэ туһа хүргэнэ. Тусхайлан хэлэбэл, Югославида эшээлһэн О. Шик, И. Гаек, Ф. Власек, Ш. Гашпарик гэгшэд «Чехословакиин газаа тээһээ» правительственна уялгануудые дүүргэхэбди тэжэ соносхоо. Теэд эдэниие хэншье түлөөлөөгүй байна.

Панхаруудтаһан политикануудай, мүн тэдэнэй ара нюрганһаа тухиратшадай эрилтые—ЧССР-эй үмэнэһөө ябуулга хэхэ гэһэн эрилтые Чехословакидахи социализмын хэрэгтэ үнэн байдаг бүхы хүнүүдэй эрид буруушаахань лабтай.

Чехословакиһаа абтаһан мэдээнүүдэй ёһоор, союзна арминуудай сэрэгшэд эндэхи орёо оршон байдалда уялтаая ойлгон мэдэржэ, тэсэбэритэй байжа, ЧССР-эй аюулгүй байдалда, бүрин эрхэдэ тохёолдоһон аюулые зайсуулгадань ангиин талаар аха дүүнэртээ—Чехословакиин ажалшадта нэрэтэй түрэтэйгөөр туһалжа байна.

Союзна сэрэгүүдэй солдадуул ба офицернүүдэй хүн зонтой хани ёһоор хөөрэлдэжэ байхыень, олон тоото асуудалнуудта харюу үгэхыень, политическэ оршон байдал зүбөөр сэгнэлгэдэ туһалхыень, эдэ сэрэгүүдэй арюун һайхан уялгануудаа дүүргэдэг байһые тайлбарилхыень хото городуудай. хүдөө тосхонуудай үйлсэнүүд, талмайнуудта ходо хаража болоно.

1968 оной августын 22.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Социалис хуули бэхижүүлхэ хэрэгтэ габьяатай байһанайнь түлөө прокуратурын органуудай хэдэ хэдэн хүдэлмэрилэгшэдтэ РСФСР-эй Габьяата юрист гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо гэжэ РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум өөрынгөө 1968 оной августын 22-ой Указаар тогтообо.

Тэрэ тоодо Буряадай АССР-һээ АРЖИГАРОВ Содбо Жалсановичта — Буряадай АССР-эй прокуророй орлогшодо — нимэ нэрэ зэргэ олгогдоо.

...ОЦИАЛИЗМЫН ТУЙЛАЛТАНУУДЫЕ ...АМГААЛГЫН АША ТУҺАДА

...акидахи үйлэ хэрэгүүдые ...үүд тон анхаралтайгаар ...байна. Аха дүү арадаймнай ...уйлалтануудтань хоро хүр...н хархис этэгээдүүдэй һэ... бүхэнэй һанаа сэдьхэлые ...а. Суглаанууд, митинг... үгэ хэлэһэн хүдэлмэри...шнигууд, инженернүүд ба ...шад, эрдэм болон соёлой ...ябуулагшад Чехословакиин ...гүрэнэй ажал ябуулагша...таар маша яаралтай туһа...үүлһэн Советскэ правитель... Болгариин, Венгриин, ГДР...ын правительствануудай ...үнэн зүрхэнһөө һайшаана.

...ВА. (ТАСС). Аха дүү чехо...адта туһа хүргэһэн Совет...ительствын, союзна оронуу...ительствануудай ябуулгые ...тын ажалшад, бүхы совет хүнүүдтэл адляар, һайшаан дэмжэнэ.

«СЕРП И МОЛОТ» ГЭЖЭ МЕТАЛЛУРГИЧЕСКА ЗАВОД. Ахалагша вальцовщик **В. Е. Плясов** трибунада гараба.

— Мүнөө ниитымнай туйлалтануудта аюул тохёолдоод байна. Хархис этэгээдүүд Чехословакиие социалис байгуулалтын замһаа хадууруулан гаргаха, энэ республикые социалис оронуудһаа таһалха һэдэлгэ гаргана. Теэд, эдэнэй бодомжо хэзээшье бүтэхэгүй. Юундэб гэхэдэ, СССР ба союзна оронууд Социалис Чехословакида аха дүүгэй туһаламжа үзүүлнэ.

С. М. КИРОВЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ «ДИНАМО» ГЭЖЭ ЭЛЕКТРОМАШИНА БҮТЭЭДЭГ ЗАВОД. — Чехословакиие фашистнуудһаа сүлөөлхэ байлдаануудай үедэ хоёр ороной хүбүүдэй шуһаар батадхагдаһан совет болон чехословак арадуудай хани барисаан эбдэршэгүй бата,—гэжэ Братиславын ба Прагын түлөө байлдаануудта хабаадаһан, технолог **Р. Волков** хэлэбэ. — Чехословак аха дүүнэртээ — хүдэлмэришэдтэ мүнөөшье хани барисаанай туһа хүргэхын тула гараа һарбайжа байнабди. Манай хамтын ашаг туһые, амгалан байдалай, хани барисаанай, экономическа харилсаа холбооной ба бата нэгэдэлэй ашаг туһые хамгаалхын тула жагсан бодоһон, Варшавска договорто хабаадагша оронуудай политикые үнэн зүрхэнһөө дэмжэнэбди.

ЯРОСЛАВЛЬ. — Шинын заводой коллективэй сутлаан дээрэ хүдэлмэришэн **Александр Романычев** иигэжэ хэлээ:

— Бидэнэр, Ярославлиин шинэ бүтээгшэд, Чехословакиин ажалшадтай үнинэй хани барисаатай юмди. Тэдэнтэй түрүү дүй дүршэлөө халан абалсадаг, захилнуудыень дүүргэдэгбди. Манай предприятиин олохон хүдэлмэришэд, алба хаагшад, тэрэ тоодо бишье, Чехословакиие гитлеровскэ булимтарагшадһаа сүлөөлгэдэ хабаадаһан байхабди. Аха дүү оронуудахи социализмын туйлалтанууд бидэндэ тон үнэтэй. Советскэ правительствынгаа, бусад социалис оронуудай правительствануудай ябуулгые хүсэд, бүрин һайшаанабди.

МАЛИНКИ ТОСХОН. (Рязанска область). Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша механик **А. А. Фролов** ТАСС-ай мэдүүлгэтэй танилсаад байхадаа, иигэжэ мэдүүлбэ:

— Бэрхэтэй сагай тохёолдоод байхадань, чехословак арадта аха дүүгэй туһаламжа үзүүлхэ гэжэ Советскэ Союзай, социалис оронуудай шиидэһэниинь зүб, хаһа саг соогоо бэелүүлэгдэһэн хэмжээн болоно. Энэмнай Чехословакиие зүб замһаань гаргаха гэжэ һэдэдэг бүхы хархис этэгээдүүдэй обыень дараха байха гэжэ этигэнэбди.

НОВОСИБИРСК. Чехословакида Советскэ правительствын, бусад социалис оронуудай правительствануудай аха дүү ёһоной туһаламжа үзүүлһыень Новосибирскын научна центрэй эрдэмтэд бултадаа нэгэн һаналтайгаар дэмжэбэ.

— Чехословаки дотор һүүлэй һарануудта болоһон үйлэ хэрэгүүд олониитынь һанал хүсэлые элирхэйлээгүй, харин империалистнуудаар тухирагдадаг хархис этэгээдүүдэй гаргаһан ааша болоно. Социалис оронуудай арадууд хара хархис хэрэг социализмын дайсадта хүүлхэгүй байха, — гэжэ научна хүдэлмэрилэгшэ **Ф. И. Солодовников** митинг дээрэ хэлэбэ.

* * *

Чехословак арадта туһа хүргэхэ гэһэн Советскэ правительствын, Варшавска договорто хабаадагша бусад оронуудай правительствануудай шиидхэбэриие бүхы совет арадай нэгэ һаналтайгаар һайшаажа, дэмжэжэ байһыень элирхэйлһэн мэдээсэлнүүд ороной бүхы нютагуудһаа — **Вильнюсһээ, Ашхабадһаа, Ереванһаа, Алма-Атаһаа, Калугаһаа, Кызылһээ, Орджоникидзеһээ, Челябинскһаа ороно.** (ТАСС).

...ГЭН ҺАНАЛТАЙГААР ҺАЙШААНА

ПЕТРОПАВЛОВКА

...ай партийна, советскэ, ажахын эдэбхитэдэй ...болоо. Энээн дээрэ партиин райкомой нэгэ...кретарь **А. А. Потепалов** ТАСС-ай мэдүүлгэ ...алэжэ үгэбэ. Чехословакида боложо байгаа ...рэгүүд тухай материалнуудые абаад, аймаг...битэд колхоз, совхозуудта, эмхи зургаа... гараба. Колхоз, совхозуудай полевой ста..., малай фермэ, гүүртэнүүдтэ, хаа хаанагүй ...адай суглаанууд боложо эхилээ.

...словакидахи социалис туйлалтануудые арша...гаалхын тулада Советскэ Союзай, союзна ...үдэй бэелүүлжэ байгаа хэмжээ ябуулгануу...магай ажалшад нэгэн дуугаар дэмжэжэ бай...мэдүүлнэ.

...павловкадахи колхоз хоорондын барилгын ...ацида ажалшадай суглаан болобо.

...рганизациин түрүүлэгшэ **И. А. Попов** ТАСС-...үүлгэ тухайда хөөрэжэ үгөө.

...лаан дээрэ үгэ хэлэһэн мастер **И. Я. Григо...** ...газоэлектро-гагнуурщан **М. В. Костылев** бо...сад Советскэ правительствын, союзна гүрэ... хэмжээ ябуулгануудые һайшаан дэмжэжэ ...тухайдаа баталан мэдүүлээ. Юуб гэхэдэ, со...мда харша этэгээдүүдэй хэжэ байһан һүйдхэлтэ хэрэг хадаа аха дүү Чехословакиин хүгжэлтые буруу замда хадууруулан оруулхаһаа гадна, бүхы социалис оронуудта аюул тодхор шэрэхэ байна ха юм. Тиимэһээ энэ аюулта хэрэг сарахын тулада Советскэ правительствын, союзна гүрэнүүдэй бэелүүлжэ байгаа хэмжээ ябуулганууд хадаа хамтын аюулгүй байдал хангаха хүсэлэнтэйгөөр хэгдэжэ байһан хэрэг. Тиимэһээ гүрэн түрынгөө бэеэ аршалан хамгаалха шадабариие улам бэхижүүлхын тулада бүри эршэтэйгээр хүдэлхэ байһанаа батадхан мэдүүлбэ.

МУХАР-ШЭБЭР

Уржадэр үдын урда тээ аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан болобо. Партиин обкомой секретарь **А. А. Бадиев** ТАСС-ай мэдүүлгэ тухайда тэндэ мэдээсэһэн байна.

Советскэ правительствын, союзна гүрэнүүдэй бэелүүлжэ байгаа хэмжээ ябуулгануудые коммунистнууд нэгэн һаналтайгаар дэмжэжэ байһан тухайдаа мэдүүлээ.

Аймагай партийна, советскэ эдэбхитэд колхоз, совхозуудта, эмхи зургаануудта ажалшадай суглаануудые үнгэргэхээ хүдөө гараа. Үсэгэлдэр үдэртөө иимэ суглаанууд хаа-хаанагүй хэгдэжэ эхилээ.

ЗАГАРАЙ.

...үүдалай хэрэглэмжэ ханга...бинадай бүхы хүдэлмэри...д сугларба.

...СС-ай мэдүүлгэ тухай тэндэ ...эй райкомой агитаци болон ...андын таһагые даагша нү...машевский **В. В.** дэлгэрэн...р мэдээсэбэ. Һүүлээрнь үгэ ...гэн болобо.

...Аха дүү чехословак арадта ...ха тухай совет болон союзна ...үүдэй правительствануудай ...б шиидхэбэри абтаа. Хүршэ ...нгаа амгалан байдалые, со...ис байгуулалтые хамгаалха... совет арад өөрынгөө аша ту...эргые хамгаална.

...анай аха дүү чехословак ара... баруунай империалистнууд ...эдэшье богоолшолхогүй!,—гэ...ехэй начальник нүхэр **Кури...** **М. И.** хэлэбэ.

...сэгэ ороноо хамгаалгын дай... үедэ Чехословакида фашис ...тарагшадые даралсаа һэм. ... дэниие—совет сэрэгшэдые ямар ехэ баяр омогорхолтойгоор угтаа һэм—хэзээдэшье мартахын аргагүй юм.

Мүнөө тэндэ — Чехословакида баруунай хархисуудаар тухирагдаһан дотоодын контрреволюционно этэгээдүүдэй гаргаһан муухай аяг аашые үзэн яданаб! Энэнь чехословак арадай аша туһада тодхор тойбо татаһан ябадал мүн.

Чехословак арад, хүдэлмэришэн анги илаха!

Зүгөөр бүхы дэлхэй дээрэ социализмын хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхын тула хүн бүхэн бүри шударгы шангаар хүдэлхэ болоно. Энэ хадаа түрэл совет правительствынгаа шиидхэбэриие һайшаажа байһанаймнай бодото гэршэ болохо үгэг лэ! — гэжэ комбинадай рабочкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Селиков** мэдүүлбэ.

Мүн бусадшье хүнүүд үгэ хэлээ.

Тэрэшэлэн ТАСС-ай мэдээсэл тухай хэлхеэ холбооной конторын хүдэлмэрилэгшэдтэ аймгүйсэдкомой секретарь нүхэр **Базаров Д. Б.** хөөрэжэ үгэбэ.

Һүүлээрнь тус конторын хүдэлмэришэд нүхэд **Озонова, Калинкина,** «Союзпечатиин» начальник нүхэр **Жигжитов** болон бусад үгэ хэлэжэ: «Бидэнэр—хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэдшье совет арадайнгаа аша туһын хэрэгтэ алба хэнэбди, хэхэшьебди. Социалис гүрэнүүдэй хани нэгэдэл—манай бүхы арадай аша туһын хэрэг. Ушар тиимэһээ энэ хани нэгэдэлэй нэгэшье звеное хэндэшье, хэзээшье таһалуулхагүйбди, — гэжэ нэгэн һаналтайгаар мэдүүлбэ.

Удаань Чехословакида хархис этэгээдүүдэй үүдхэһэн үйлэ хэрэгүүдые эрид буруушааһан, мүн тэндэ социалис байгуулалтые хамгаалхын тула совет болон союзна бусад гүрэнүүдэй сэрэгэй подразделенинүүдэй ороһые үнэн зүрхэнһөө һайшааһан тогтоол абтаба.

Орджоникидзеабад гэһэн таджик залуу городто СССР-эй Энергетикэ болон электрофикациин министерствын заһабарилгын-механическа заводой түрүүшын ээлжээн ашаглалгада үгтэбэ. Энэ предприяти хадаа дизельнэ хүндэ автомобиль, харгын машинануудые заһабарилдаг байха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүндэ автомобильнуудые заһабарилдаг Борис Уховай (слесарь-хабсаргагшадай) бригада «МАЗ-525» түхэлэй самосвал заһабарилаад гаргажа байна.

ТАСС-ай фото.

ЭРХИМҮҮДТЭ— УЛААН ТУГУУД

РСФСР-эй Хүдөө ажахын министерствын коллеги, Хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай профсоюзай ЦК-гай президиум совхозуудай, гүрэнэй бусад предприятинууд болон эмхинүүдэй бүхэроссин социалис мүрысөөнэй 1968 оной түрүүшын хахадай дүнгүүдые хаража үзөөд, энэ мүрысөөндэ хэдэ хэдэн ажахынууд илаа гэжэ мэдэрбэ.

Тэрэ тоодо БУРЯАДАЙ АССР-эй «САЯАНАЙ» СОВХОЗ ороно.

Эдэ ажахынуудта РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугууд ба нэгэдэхи мүнгэн шангууд олгогдоо.

Тэрэшэлэн 124 ажахыда РСФСР-эй Хүдөө ажахын министерствын, Хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугууд, нэгэдэхи шангууд үгтэхэнь. Хоёрдохи шангууд 159 совхоздо, гурбадахи шангууд 140 совхоздо олгогдоо.

(ТАСС).

МАНАЙ ХӨӨРЭЛДӨӨН

МЕХАНИЗАТОРНУУД ДЭМЖЭНЭ

Таряа хуряалгые хүдэлмэриин 15—20 үдэрэй туршада дүүргэхын тулада республика дотороо мүрысөө үүсхэһэн Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой таряашадай хандалга бэшэг, мүн тэрэниинь һайшаан дэмжэһэн КПСС-эй обкомой бюрогой тогтоол колхоз, совхозуудай механизаторнуудай дунда зүбшэгдэжэ байна.

Һаяхан Сэлэнгын аймагай «Эрдэм» колхоздо механизаторнуудай хамтын суглаан зарлагдажа, заганайхидай уряа бэшэг олоной анхаралда табигдаа. Энэ суглаанай ямараар үнгэржэ, тус ажахын таряашадай ямар зорилго табиһан тухай колхозой главна агроном нүхэр **Б-Н. Г. Раднаев** редакцидамнай иигэжэ мэдээсэбэ:

— Заганайхидай үүсхэл сугларгашадай дунда зүбшэн хэлсэгдэжэ, тодорхой зорилго табигдаба. Манай «Эрдэм» колхоз 4 мянга шахуу гектарай ороохо таряа хуряаха юм. Мүнөө жэлдэ хамта 37 мянган центнерһээ бага бэшэ ороохо таряа абахаар хараалнабди. Ургаса яһала һайн. Ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ шадаа һаамнай, хүдэлмэриин 20 үдэртэ бүхы хуряалга дүүрэхэ байха. Энээнэйл түлөө механизаторнууд оролдоно.

Таряа хуряалгые богони болзорто үнгэргэхын тулада комбайнуудые томо бүлэгүүд болгохо ашаглаха гэлсээбди. Тиигэжэ колхоздомнай 9—9 комбайнуудтай хоёр бүлэг эмхидхэгдээд, ажаллажа байна. Тэдэ бүлэгүүдые механигууд Геннадий Буянтуев, Доржо Аюшеев гэгшэд хүтэлбэрилнэ. Мүнөө намарай хүдэлмэри нёдондонойхиһоо ямар илгаатайб гэбэл, бүлэг бүхэндэ нэгэ «летучка» автомашина даалгагданхай. Хүдэлмэрөө эрхилжэ байһан механигууд тэрэ автомашинаар ябажа, бүхы ажалаа эмхидхэхэ байна. Хэрбээ комбайнуудай поли дээрэ эбдэрээ һаа гү, али ондоо шалтагаанаар һаатаха болоо һаань түргэн зуураар туһаламжа хүргэгдэжэ, дутуу дунданууд усадхагдаха аргатай. Харин нёдондо агрегадуудые бүлэг бүлэгөөрнь хэрэглээшье һаа, тиимэ «летучканууд» үгыдэжэ хуряалта нилээд унжагайраа һэн.

Асуудал: — Бальжинима Гылыкович, колхоздотнай механизаторнууд олон гү? Хүдэлмэрөө хоёр халаан соо эмхидхэхэ аргатнай ямар бэ?

Харюу: — Таряа хуряалгые хоёр халаанда эмхидхэхэ гэхэдэ, комбайнернууд үсөөдэхэ байгаа. Тиигээд манай колхоздо һаяхан Саратовска областиин 4 комбайнер туһалхаяа ерэнхэй. Механизаторнуудай суглаан дээрэ тэдэнэр сезон соо 400—500 гектар таряа хуряаха гэһэн уялга абаад, хүдэлмэридөө оронхой. Дүршэлтэй хүнүүд манда ерэжэ, горитой туһаламжа үзүүлхэ байха гэжэ найдажа байнабди. Гадна, өөһэдэтэмнайшье һайн комбайнернууд бии. Жэшээлхэдэ, «СК-3» комбайнда хүдэлдэг Николай Аюров, Иван Ганжуров, Владимир Цыренжапов гэгшэд халаанайнгаа даабариие үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэнэ.

Асуудал: Комбайнернууд яажа урмашуулагдахаб, хөөрэжэ үгыт...

Харюу: — Таряа хадажа байдаг механизаторнууд үдэрэй 20 гектар нормотой. Баалнуудые суглуулан сохидог комбайнууд 12 гектар, комбайнаар сэхэ хадахада 11 гектар даалгабари үгтэнхэй. Хэрбээ механизаторнууд энэ нормоёо дүүргээ һаа, 6 түхэриг 50 мүнгэ ажалай түлөөһэн болгон абаха байна. Теэд мүнөө намарай таряа хуряалгые түргөөр эмхидхэхын тулада колхозоймнай правленидэ тусгаар асуудал зүбшэгдэжэ, хэмжээнүүд хараалагдаа. Тэрэнэй ёһоор хуряалгын түрүүшын арбан үдэртэ нормоёо дүүргэһэн механизаторнуудта хоёр дахин ехэ түлөөһэн үгтэхэ юм. Үшөө хойшодоо табан хоногой болзорто ажалайнь түлөөһэн 1,5 дахин нэмэритэй болгогдохо. Энээгээр механизаторнууд урмашанхай.

* * *

Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой парткомой секретарь нүхэр **И. Ф. Истомин** манай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, хэдэн асуудалда харюу үгэбэ.

Корреспондент: Иван Фирсович, заганайхидай уряа механизаторнуудай дунда хэр дэмжэгдэжэ байнаб?

И. Ф. Истоми[н]: Бригада тү... хэндэ суглаан боложо үнгэрөө. Агрегадымнай механизаторнууд заганайхидай үүсхэл дэмжэхэдээ, ороохо таряа хуряалгые сентябриин 10 болотор дүүргэхэ гэлсэбэ. Энэ жэлдэ колхоздомнай 90 мянган центнер таряан абтахаар хараалагдана. Тэрэнэйнгээ 26 мянгыень гүрэндэ худалдахабди. Мүнөө үедэ арба гаран мянган тонно таряан тоогууд дээ... өроод, мянга гаран центнер шэниисэ гүрэндэ худалдагданхай. Хуряалгада коммунистнууд жэшээ харуулна. Жэшээлхэдэ, Н. И. Кострикин, В. А. Сафонов гэгшэд комбайнуудаа һайнаар заһабарилаад, үдэр бүхэндэ даалгабаря үлүүлэн дүүргэнэ.

Корреспондент: Таряашадай дунда мүрысөөн ямараар эмхидхэгдэхэб. Тэдэнэр материальна талаараа урмашуулагдаха гү?

И. Ф. Истомин: — Хуряалгын һүүлээр ажалай дүн гаргагдаха. Түрүү ябаһан 6 механизатор Москва ошожо, ВДНХ-да хабаадаха. Мүн үнэтэ бэлэгэй 16 шан тогтоогдоо. Элээндэ хэн хүртэхэб гэжэ мүнөө тухайлхын аргагүй. Бултадаа эдэбхитэйгээр ажаллажа байна.

Тиихэдэ колхозой правлени партийна комитет мүрысөөнэй гурим баталхадаа, ажалаа эмхитэйгээр үнгэргэжэ, хуряалгаяа дүүргээд, октябриин 1 болотор поли дээрэхи һолоомые суглуулһан, тэрэнэйнгээ хахад хубиие малай буусануудта зөөжэ абаһан бригадануудта 300 түхэриг шагнал үгэхөөр тогтоогоо. Энээнтэй хамта, комбайнернууд сезон соо 375 гектарһаа доошо бэшэ таряа хуряажа, 4 мянган центнер хүрэтэр ороохо сохиһон байбал, ажалай нэмэлтэ түлөөһэн болгон 90 пүүд таряа абаха эрхэтэй юм.

Мүнөө таряа хуряалга түлэй дундаа. Һаяын үдэрнүүдтэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргахамнай. Түрүү ябаһан механизаторнууд дамжуулгын вымпел болон мүнгэн шанда хүртэхэ. Үшөө ямар юумэ байхаб гэхэдэ, комбайнернуудай мянган центнер таряа сохихо бүридэнь өөһэдынь машинануудта табан хушуунуудые зуража байхабди. Энээгээр һайн ябаһан агрегадуудай элирүүлэгдэхэ болоно.

ТООСООН БАҺУНГАЛТА—ШИИДХЭХЫ УДХАТАЙ ХЭР[...]

Республикын партийна эхин организацинуудта партком, партбюро болон секретарьнарай эрхэ түлөөлэлгын болзор түгэсэхэ дүтэлжэ байна. Тиигэжэ һаяар партийна бүлэгүүдэй, цех, бригадын, отделенинүүдэй болон бусад партийна эхин организацинуудай тоосоото һунгалтын суглаанууд боложо захалхань гэшэ.

Агууехэ Октябриин 50 жэлэй ойе һайндэрлэһээр жэл болуутай байна. Партийна организацинуудай ажал ябуулгада энэ түүхэтэ ушар гүнзэгы удха шанартайгаар нүлөөлөө. Партиин XXIII съездын шиидхэбэринүүдые, табан жэлэй даабаринуудые, энэ жэлэй үялгануудые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ олониитые элсүүлхын тула партийна организацинууд эмхидхэлэй, политическэ ехэ хүдэлмэри ябуулна. Ушар иимэһээ бүтээһэн юумые алишье талаһаань шэнжэлэн харалта, амжаһан дүй дүршэлөө согсололго, дутуу дунданууудые элирхэйлгэ ба тэдэнние усадхаха талаар хэмжээ ябуулгануудые абалга хадаа тоосоото һунгалтын суглаанай гол удхань болохо ёһотой бшуу.

Нимэл эрилтэтэйгээр Кабанскын совхоздо, Улаан-Үдын аймагай «Коммунизм» колхоздо, автотранспортна 3-дахи предприятида һая болоһон коммунистнуудай тоосоото һунгалтын суглаанууд үнгэрһэн байна. Эдэ суглаануудай гол шэнжэ шанарынь гэхэдэ, элидхэлэйнь удха һайн, гүнзэгы шэнжэлгэтэйгээр хэгдэһэн, ёһото партийна шүүмжэлэл дэлгэрһэн, саашадаа партийна хүдэлмэрине, тэрэнэй онол аргануудые улам һайжаруулха тодорхой зорилгонууд табигдаһан зэргэтэй.

Гэхэтэй хамта зарим организацинуудта партийна тоосоото һунгалтын суглаанда муугаар бэлдэхэ ушарнууд үзэгдэнэ. Энээнһээ боложо, суглаанууд эмхи гуримгүйгөөр үнгэрнэ. Жэшээнь, Хориин аймагай Үдын совхозой парткомой секретарь байһан нүхэр Дамбаев Ж. Ш. угаа һула удхатайгаар, хубхай хооһон үгэнүүдһээ бүридүүлэн бэшэгдэһэн элидхэл коммунистнуудай үмэнэ хэһэн байна. Тэрээн дотор парти доторой үзэл суртлалай гол шухала асуудалнууд харуулагдаагүй байшоо. Совхозой ажал ябуулга ёһотоор шэнжэлэгдээгүй. Парткомой гэшүүд нимэ элидхэл зүбшэн хэлсэхэдээ хайша хэрэгээр хандажа, тэрэнние баталһан байха юм. Сэхынь хэлэхэдэ, элидхэлые суглаанай урдахана, гурбан часай үлөөд байхада хаража үзөө һэн. Тииһэн мүртөө парткомой гэшүүд бултадаа байгаагүй. Энэ ушарта секретарь, парткомой гэшүүд ехэ зэмэтэй. Тэрэнэй хажуугаар КПСС-эй Хориин райкомыешье зэмэлхээр байна.

Партийна организацинуудай тоосоон ба һунгалта хадаа партийна ажабайдалдахи ехэ удха шанартай хэрэг ябуулга мүн. Суглаае эмхитэйгээр үнгэргэлгэһөө, ээзэн ёһоор тоосоото элидхэл зүбшэн хэлсэлгэһээ партийна организациин саашанхи ажал ябуулга, дайшалхы шадабаринь, эдэбхи үүсхэлынь ехээр дулдыдаха байһаниинь элитэ. Тиимэһээ тоосоото һунгалтын суглаануудые үнгэргэхэ хэрэгые Улаан-Үдын горком, райкомууд үдэр бүриингөө хүтэлбэри болгохо, суглаанда бэлдэхэдэнь, тэрэнээ эмхитэйгээр үнгэргэхэдэнь партийна организациин секретарьнарта һайнаар туһалха ёһотой.

Суглаанда бэлдэхэлэй гол шухала шатань хадаа тоосоото элидхэл зохёолго болоно. Элидхэл дотор партийна организациин хүдэлмэри гүнзэгыгөөр, шэнжэлхы удхатайгаар харуулагдаһан байха зэргэтэй. Илангаяа тэрэнэй арга дүрэдэ, шэнжэ түхэлдэ анхарал хандуулагдаха болоно. Элидхэл дотор партийна шүүмжэлэл өөрынгөө һуурие зүбөөр олохо, бодомжотой дурадхал ба һанамжанууд табигдаха ёһотой бшуу.

Тоосоото һунгалтын суглаан дээрэ парти доторой ажабайдал горитой һуури эзэлхэ байна. Партийна демократи хүгжөөлгэ хүдэлмэриин арга дүршэл нарижуулга, коммунистнуудай харюусалга ба эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлгэ болбол гол асуудалнууд шуу. Тиихэтээ хамта партиин зэргын ургалтые, кадрнуудые хүмүүжүүлхэ ба зүбөөр хубаарилжа табиха хэрэгые, партийна шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые алишье талаһаань шэнжэлэн хараха хэрэгтэй. Захиргаанай ажал ябуулгые партийна талаар хиналга хэр зэргээр бэелүүлэгдэнэб — энэ шухала хэрэг. Гэхэтэй хамта эдэ асуудалнуудта илангаяа цех, бригада, отделенинүүдэй партийна организацинууд анхаралаа хангалтагүйгөөр табидаг байһыень арсахын аргагүй. Энэмнай Уставай гол эрилтэнүүдые хазагайруулһан зүйл болоно бшуу.

Мухар-Шэбэрэй, Яруунын, Захааминай аймагуудай зарим партийна организацинууд коммунистнуудай хамтын суглаа зарлаха болзор эбдэнэ, абаһан шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтын хойноһоо хиналта мууса табина. Советскэ, Хэжэнгын, Хойто Байгалай партийна организацинууд партиин зэргэдэ түрүү хүдэлмэришэд болон колхознигуудые шэлэн абаха хүдэлмэреэ ёһоор эрхилнэгүй. Зарим тээгүүр партида шэлэн абаха гурим ёһые эбдэнэ, залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ гэжэ оролдоногүй. КПСС-эй зэртые комсомолшуудай хүсөөр бэхижүүлхэ хэрэгтэ һаналаа мүн лэ табинагүй.

Үзэл сурталай хүдэлмэри тоосоон дотор ехэ һуури эзэлхэ зэргэтэй. Хүнние коммунис үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ, һургаха, тэдэнэй мэдэрэл дээшэлүүлхэ хэрэг, үзэл сурталай хүдэлмэриин ажабайдалтай хэр нягта холбоотой байһан ушар тон наринаар зүбшэгдэн хэлсэгдэхэ, тон зүбөөр сэгнэгдэхэ ёһотой. Партийна организацинуудай саашадаа ябуулха соёл сурталай хүдэлмэриин гол хараае «Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлдэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол тодорхойлжо үгэнэ. Энэ түүхэтэ ойе амжалтатайгаар угтаха зорилго хараалһан хэмжээ ябуулгануудые КПСС-эй обкомой бюро һая баталһан байна. Тиимэ хэмжээ ябуулгануудые ажалша коллектив бүхэн зохёохо ёһотой юм. Ниитэ политическэ бүхы хүдэлмэри имагтал тэдэ хэмжээ ябуулгануудые амжалта түгэсөөр дүүргэхэ хэрэгтэ зорюулагдаха зэргэтэй бшуу.

Ажахы эрхилхэ хэрэгые партийна талаар хүтэлбэрилхэ саашанхи зорилгонууд тоосоото һунгалтын суглаанай анхаралда абтаха байһаниинь мэдээжэ. Гүрэнэй түсэб, социалис уялга дүүргэхэ, үйлэдбэриин экономическа үрэ дүн улам арьбажуулха, техническэ дэбжэлтые хурдадхаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үнэ сэн хямдаруулха, һайжаруулха гээшэ партийна организацинуудай анхаралаа табиха, хиналта дороо абаха шиидхэхы шанартай, гол шухала асуудалнуудынь ха юм.

Гэхэ зуура партийна организацинууд хадаа предприятинуудые түсэблэлгын, экономическа урмашуулгын шэнэ гуримда оруулха хэрэгтэ гү, али тэрэнние хэр зэргээр нэбтэрүүлжэ байһан тушаа анхаралаа онсо хандуулха ушартай. Предприятиин өөрынь эрхэ түлөөлэлгын үргэдөөд, коллективэй өөрынгөө хэһэн хүдэлмэриин үрэ дүнгөөр урмашуулагдадаг болоод байхада, партийна организацинууд ажалшадые үйлэдбэри эрхилхэ хэрэгтэ үргэнөөр хабаадуулхые, өөһэдынь эдэбхи үүсхэлые улам хүгжөөхые бүхы шадалаараа оролдохо болоно. Тиихэтээ хамта хүн бүхэнэй харюусалга дээшэлүүлхэ гээшэ баһа нэгэ гол зүйлынь байха зэргэтэй. Энэ зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлжэ байһан партийна организацинууд республика доторнай яһала олон боложо байна. «Электромашина», «Теплоприбор», авиационно, цементын заводуудай, ЛВРЗ-гэй, нарин сэмбын фабрикын, Зэдын комбинадай болон бусадай партийна эхин организацинуудай дүй дүршэл анхарал буляамаар юм.

Энээнтэй хамта манай олон предприятинууд үшөөл хангалтагүйгөөр хүдэлнэ гэжэ тэмдэглэлтэй. Энэ жэлэй түрүүшын хахадта 42 предприяти үйлэдбэриин түсэб дүүргэжэ шадаагүй. Тэдэнэр 9,6 миллион түхэригөөр продукци худалдаха түсэбөө дутуу дүүргэээ бшуу. Галуута нуурай шахтоуправлени, Хяагтын шанаржуулгын фабрика, Хүрбын леспромхоз, «Рембытприбор» комбинат, «Бурятжелезобетон» нэгэдэлэй предприяти, барилгын материалнуудай Татауровай комбинат болон бусад түсэбөө дүүргэдэггүйшүүлэй тоодо оролсоно. Тиимэһээ тоосоото һунгалтын партийна суглаан дээрэ эдэ предприятинуудай юундэ гээгдэжэ ябаһан шалтагааниинь элирхэйлхэ, гэмтэ нюурнуудые шүүмжэлхэ, гүрэнэй түсэб заатагүй дүүргэхэ арга олгохо хэмжээ абаха болоно.

Республикын колхоз, совхозуудай коммунистнууд КПСС-эй ЦК-гай мартын (1965 оной) Пленумэй тогтоолой хэр дүүргэгдэжэ байһые мүн лэ нарин нягтаар шэнжэлэн хэлсэхэ ёһотой. Ажахын экономикые хүгжөөхэ, үйлэдбэриин һалбари бүхэнние олзотой болгохо талаар юунэй хэгдэһые алишье талаһаань ойлгожо абаха гээшэ удхатай. Мүнөө үедэ хүдөө ажахые ямар нэгэн һалбаряар мэргэжүүлхэ, үйлэдбэрие томодхохо, газар тариалан болон мал ажалые эрдэмэй ёһоор эрхилхэ гэһэн ехэ хүдэлмэри хүдөөдэ ябуулагдана. Ниитын адууһа малда үбэлжэлгын хаһада бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэ гээшэ мүн лэ шухалын шухала асуудалнуудай нэгэн.

Эдэ асуудалнуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тулада нэн түрүүлэн үбһэ хуряалга шангадхаха, тариа тушаалга амжалтатайгаар дүүргэхэ, малай үбэлжэлгэдэ эрхим бэлэдхэлтэй ерэхэ шухала. Хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушааха хүдэлмэри баһал партийна организацинуудай харюусалгаһаа болохо бшуу. Тиимэһээ эдэ асуудалнууд тоосоото һунгалтын суглаанууд дээрэ эрхэ бэшэ шиидхэбэреэ олохо байһандань этигэмээр.

Республикымнай олонхи район болон ажахынууд хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, гүрэндэ бэлэдхэхэ түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Гэхэтэй хамта зарим аймаг, колхоз, совхозууд үйлэдбэриингөө үрэ дүнгые һуладхаһан байха ха юм. Баргажанай, Бэшүүрэй, Зэдын, Хэжэнгын, Ахын аймагууд һү гүрэндэ худалдаха хахад жэлэй түсэб дүүргэжэ шадаагүй. Заримашуул нооһо, мяха бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргэнгүй үлөө. Малайнь тоо толгой хороо, ашаг шэмэнь доошоо ороһон баримтанууд бии. Партийна организацинуудай зорилго юуб гэхэдэ, энэ хангалтагүй бай[...] шалтагаание элирхэйлх[...] һээ гараха али бүхы ар[...] хэ хэрэг болоно. Энэ [...] лаан дээрэ хэлсэгдэхэ [...] нүүд бололтой хаш.

Партийна организаци[...] соондо ба һунгалтада б[...] ха үеын үшөө нэгэ а[...] асуудалынь хадаа пар[...] низациин хүтэлбэридэ [...] шадабаряар түгэс, [...] мэдэрэлээр зэбсэгжэ[...] дэбжүүлхэ, һунгаха ас[...] но. Партийна демок[...] ёһые баримталан, һу[...] дэбжүүлэгдэһэн канди[...] ниие тон наринаар зүбш[...] хэрэгтэй бшуу. Һунга[...] секретарьнар болон бү[...] шадаар шэнэ хүнүүд [...] жүүлэгдэжэ болохо. Тии[...] тиин райкомууд түрүү[...] һөө шэнэ хүтэлбэрил[...] ралсал тушаа оролдол[...] уялгатай.

Тоосоото үеын дүүр[...] суглаануудай дүнгүүд[...] нягтаар шэнжэлжэ, [...] шиидхэбэри абаха, ком[...] дай оруулһан һанамжа, [...] нуудые, шүүмжэлхы [...] нуудые согсолжо, КПСС[...] мой пленум болон бю[...] жэдэ табиха шухала, [...] һунгалтын суглаанууд [...] гэрһэн үедэ хэһэн х[...] дүн гаргахаһаа гадна, [...] бүтээхэ зорилго тодор[...] һаниинь мэдээжэ. Тэра [...] зорилгонуудаа амжа[...] дүүргэхын түлөө бүхы [...] гоёо гаргаха гээшэ парт[...] низаци бүхэнэй дайша[...] гынь болохо байна.

А. БАР[...]
КПСС-эй обкомой [...] эмхидхэлэй худ[...] таһагые [...]

МОСКВАГАЙ ҺОНИН

◆ **Һуралсалай шэнэ жэлэй эхилхэнь ойртоо.** СССР-тэ һураха үшөө нэгэ бүлэг хүбүүд, басагад Вьетнамай Демократическа Республикаһаа ерээ. Баатар арадай 300 гаран түлөөлэгшэд Ленинградай, Киевэй, Минскын, Бакугай, Краснодарай ба ороной бусад городуудай дээдэ һургуулинуудта һуража, түгэс мэргэжэл олохо юм. Эдэнние Ярославска вокзал дээрэ совет студентнэр хани ёһоор угтаа. [...] болоһон митингдэ ДРВ-һээ СССР-тэ байдаг посольствын дипломатическа хүдэлмэрилэгшэд хабаадаа. Ниислэл хотын комсомолшууд Вьетнамай Демократическа Республикын ерээдүйн агрономууд, инженернүүд болон эрдэмтэдые халуунаар амаршалба.

◆ **Француз багшанарта зорюулагдаһан ород хэлэнэй курса** М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Московско гүрэнэй университедтэ нээгдээ.

◆ **Индонезиин национальна һайндэртэ зорюулагдаһан вечер** Хани барисаанай байшан соо болобо.

◆ **Волгын арадай дуушадай гастроль** Совет Армиин М. В. Фрунзын нэрэмжэтэ түбэй байшангай саад соо нээгдээ.

(ТАСС).

КОМСОМОЛОЙ ҺАЙНДЭРТЭ БЭЛДЭНЭ

Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойдо зорюулжа Ивалга тосхоной библиотекынхид номой выставкэ эмхидхээ. Эндэнь «Комсомол залуу наһамнай», «В. И. Ленин ба залуушуул», «Хубисхалай дүлэн соогуур түрөөшэд», «Өөрынгөө гараар коммунизм байгуулнабди» гэһэн, уран гоёор шэмэглэгдэһэн стендүүд харагшадай анхарал ехэтэ татана. Тэрэнһээ гадна эндэхид киногой эхилхэһээ урид библиографическа шэнжэлэлгээр һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Жэшээлбэл, «М. И. Ульянова—Ильичэй үнэн сэхэ нүхэр, эгэшэ», «Ном ба мүнөө үеын залуушуул» гэһэн гол удхатай уран зохёолой шэнжэлэлгэ хэһэн юм. Мүн тиихэлэ библиотекын хүдэлмэрилэгшэд нютагайнгаа радиогоор «Залуушуулай холбооной гол зорилго» гэһэн дамжуулга эмхидхээ. Харин мүнөө эндэхид клубайнгаа хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта «Маяк» гэжэ аман журнал эмхидхэхээр хараална. Тэрэшэлэн В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулжа, номой болон үнгэтэ зурагай уран гоё выставкэнүүдые, һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхөөр бэлдэжэ байнхай.

А. ЮМОЖАПОВ.

ЭНЭЭНИИЕ МАЛДАА БЭЛЭДХЭГТЫ!

ВИТАМИНТАЙ ГУРИЛ

МАЛАЙ тэжээл шанартай һайн байха ёһотой. Энээние яажа бэлэдхэхэ тухай Шергинскэ совхозой главна агроном нүхэр Т. Дубкова һонирхолтойгоор хөөрэнэ.

...1965 он. Энэ жэлдэ тус совхоздо «АВМ-0,4» түхэлэй үбһэнэй гурил татадаг агрегат асарагдаһан юм. Анхан тэрэние хэншье хэрэглээгүй. Яахадааб гэхэдэ, энэ машиные тодхон тааруулжа табиха хүн республика соомнайшье олдоогүй. Тиигээд хожомынь Ставропольһоо мэргэжэлтэд ерэжэ, тэрэниие тааруулаад, энэ машинада ажаллаха хүниие тэдэнэр таба һараһаа үлүү болзор соо һургаһан, өөһэдынгөө дүй дүршэл заажа үгэһэн байгаа.

Мүнөө жэлдэ Шергинскэ совхоздо дахин нэгэ машина абтаа. Түрүүшын машиные табижа тааруулалсаад, ээзэниинь болюжо абаһан совхозой электрик И. Д. Хусаев тэрэние тодхоһон. Шэнэ машина тааруулан табихадань монтажник И. И. Садовский туһалалсаа. Мүнөө энэ агрегадта совхозой ажалшад И. Орлов, А. Гурулев, М. Болдаков гэгшэд хүдэлнэ.

Һайн шанартайгаар татагдажа абтаһан үбһэнэй гурил хадаа витамин элбэгтэй байдаг. Жэшээлхэдэ, донник ургамалые (июлиин 20-до сабшагдаһан) хатаагаад, гурил болгоходо, 260 миллиграмм каротинтай. Сэсэглэжэ байһан үбһэ ногоондо 110 миллиграмм каротин байдаг. Гэбэшье, шанарынь агрегадуудай ямараар хүдэлһэнһөө дулдыдадаг.

1965—1966 онуудта Шергинскэ совхоз хамта мянга гаран центнер үбһэнэй гурил бэлэдхээ һэн. Теэд энэнь мүнөө жэлдэ һураггүй ехэ бэлэдхэгдэхэ. Мүнөө үедэ 1400 центнер үбһэнэй гурил татагдаад байна. Энээнһээ хойшодоо нилээд олон тонно татагдахаар хараалагдана. Техникэнь бүтээсэтэйгээр ашаглагдажа, продукциин өөрынь үнэ сэн хямдараа. Энэнь хайшан гээд тиигээб гэбэл, анхан түрүүшын машинын хэрэглэгдэжэ байха үедэ үбһэ ногоон гараар сабшагдадаг, холоһоо зөөгдэдэг байгаа.

Мүнөө агрегат бүхэндэ «КИР-1,5» түхэлэй косилка табигдажа, үбһэниинь сабшагдана. Тиигэжэ үбһэнэй гурил татажа абаха хэрэгтэ гансахан голой үбһэ ногоо бэшэ, харин тариалан дээрэһээ донник, хүсы хуряагдана. Сабшагдаһан ургамалнууд табан километрһээ холо бэшэ газарта зөөгдэнэ. Донник июнь һарын хахадаар, хүсы үбһэн июлиин эхеэр сабшагдажа хатаагдана. Тиигээд тус совхоздо эды багта сабшагдаһан үбһэниинь дахин намартаа хоёрдохёо сабшагдадаг. Мүнөө эртэ сабшагдаһан донник 40—50 сантиметр, хүсы үбһэн 15—20 сантиметр үндэр болонхой.

Тиихэдэ донник болон хүсыһөө гадна, ороһо тариянай холисо гэхэ гү, али силостэ сабшагдаха ургамалнууд хуряагдажа, гурилда татагдана. Тэрэнь силосэй комбайнһаа самосвал автомашинаар зөөгдэдэг. Нёдондо намар орой болотор зелёнко татагдаһан байгаа. Мүнөө жэлдэ гол түлэб донник, хүсы сабшагдажа, үбһэнэй гурил бэлэдхэгдэжэ байнхай.

Үбһэнэй гурил хадаа нарай малда угаа һайн тэжээл. Тэрэниие тус совхоз ноябрь һараһаа эхилээд нарай поршоонхонуудта үдэртөө 50 граммаар, гахайнуудта 200 граммаар, тугалда — 500 граммаар эдюулдэг. Иимэ гурил дээрэ байдаг малда үбшэн байдаггүй. Илангаяа хээлитэй гахайнуудта үгэхэдэ, түрэһэн поршоонхонуудынь өөдэргэн байдаг. Үбһэнэй гурил хэрэглэдэг боложо, тус ажахы нарай малда загаһанай тоһо багаар гаргашалдаг, гидропонно нотоо багаар таридаг болор.

Ю. КОРКИН.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үбһэнэй гурил татадаг «АВМ-0,4» түхэлэй машина. Энээние хүдэлгэдэг М. Болдаков халаан соогоо 15—16 центнер гурил бэлэдхэнэ.

Авторай фото.

В. И. Лени[...]
түрэһөөр 100 ж[...]
ойдо

АЖАЛАЙ ШЭНЭ АМ[...]

Владимир Ильич Лени[...] һөөр 100 жэлэй ойдо б[...] хай КПСС-эй Центральн[...] дэй тогтоолтой Сэлэнгы[...] Ленинэй нэрэмжэтэ кол[...] эдэ үдэрнүүдтэ ехэ һон[...] нилсажа байна.

Энэ тогтоолой удха [...] колхознигуудта ямар ар[...] гуулжа үгэхэб гэһэн а[...] лекторнүүдэй, полит-ин[...] нуудай, агитаторнуудай [...] рые колхозой партком һ[...] гэргэбэ.

Семинар дээрэ КПСС-э[...] тогтоол тухай, энээнтэй [...] дуулан агитаторнууд, ле[...] политинформаторнуудай [...] тухай элидхэл партком[...] тарь нүхэр А. А. Бамба[...] Партиин райкомой по[...] гэгээрэлэй кабинедые да[...] хэр Д. Б. Цыдыпов уласх[...] байдал тухай лекци ун[...] хозой түрүүлэгшэ нүх[...] Бадмаев үбһэ тэжээл б[...] ургаса тариа хуряаха та[...] хознигуудай зорилгону[...] сугларагшадта тодорхой[...] рэжэ үгэбэ. Һүүлээрнь [...] хабаадагшад ойлгуула[...] дэлмэри ябуулдаг дүй ду[...] хайгаа хөөрэлдэһэн, һан[...] радхалаа хэлсэһэн байна.

Мүнөө агитаторнууд ү[...] бригадануудаар, малай [...] байрануудаар, комбайна[...] дуугаар ябажа, колхоз[...] КПСС-эй ЦК-гай тогтоол[...] жа үгэнэ, энэ тогтоол[...] холтой хөөрэлдөөнүүдые [...]

Агууехэ багша Ленин[...] та ойе ажалай шэнэ [...] угтаха хүсэлэнтэй, бай[...] хознигууд омогтойгоор [...]

СЭЛЭНГЫН ХОЙМОРТО НЮТАГЖАБА

Сэлэнгын совхозой түб—Сэлэн-Дүүмэ һууриһаа таража, баруун хойшоо зурыһан харгыгаар нилээд ябахада, об тобхон ухаа гүбээнүүд эндэ тэндэ үзэгдэжэ, ээнхын нэмжээрһэн зайдан талын зогсошоһон долгидой нюруу мэтээр үзэгдэдэг. Тэдэнэй хушуу, хаяа хадхажа түбхинэһэн хонидой отарын хотонгууд холууршье, ойгууршье харагдана.

— Байгша ондо Сэлэнгын совхоздо манай ороной баруун хубиин областьнуудһаа гушаад айл нүүжэ ерээ юм. Тэдэнэй заримаҺииинь совхозой мал ажалда оронхой. Совхозой директор Мельниковэй хэлээшээр, тээ тэрэ, Ростовско областьһоо үнгэрэгшэ хабар нүүжэ ерэһэн Прокопенкотонойл отара байха ёһотой, — гээд Александр Николаевич Шулуновой зантамсаар, жолоошомнай машинаяа заһамал харгыһаа хадууруулжа, бүтүүлэ ногоогоор бүрхөөгдэһэн боро добуунай хажуудахи хотон тээшэ зорибобди. Александр Николаевич хүдэлмэриин ноосэ хүсэ хэрэглэхэ республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи захиргаанай тушаалтан һэн тула, Буряад нютагуудаар һаяшаг нүүжэ ерэгшэдэй түбхинэжэ байгаа ажабайдалаар гол түлэб һонирхоно,—Энэ багта үшөө нэгэ шэнэ хонишонойхи байха ёһотой. Тэдэнэртэшье хүрэжэ, хэрэг ажалаарнь, ажаһуудалаарнь һонирхоболнай һайн юм һэн,—гээд талын гүн руу хараашална.

Эдэ хонишод тухай совхозой дирекцидэшье, рабочкомдошье магтаалтайгаар хөөрэжэ үгэхэдэнь, дотороо баяртай һуугаа һэм. Юуб гэхэдэ, үнгэрэгшэ үбэл Ростовско областёор ябажа эдэнииешни наашань уриһан хүн гүбии,—гээд нүхэр Шулунов миһэрээ һэн.

Уданшьегүй хонишоной байрада хүрэжэ ерэхэдэмнай, гэрынь ээзгүй, үүдэниинь модохоноор түлаатай байба. Гэбэшье газаадахи газар пеэшэнэй хоолойһоо утаахан ууяжа, шэрэмэйнь сахариг нүхэн соо шэхэсээ һууһан тогоон уурал бааян «хүлэрнэ». «Ээзэн эхэнэрынь энэ багһаа холо ошоогүй ёһотой» гэлсэбэбди. Энэ үедэ боро добуунай оройһоо хотошын хусаха дуулдажа, саанаһаань сагаан шляпатай хүнэй даллаха харагдаад, тиишэ гүйлгэбэбди.

...Григорий Игнатьевич Прокопенко үглөөнэй зургаан час багта, шүүдэртэй талын эдинсэтэй газараар залажа гараад, мүнөө үлын хал[...]а гүбээ, добуун дээгүүр һэбшээ һүрюулэн адуулжа ябаба ха юм. Харин һамганиинь Мария Васильевна, мэнэ һаяхан —унда асаржа үгөөд байба. Танилсабабди.

— Бидэ хадаа анханиинь Донбассай хүдэлмэришэ угсаатан гээшэ һэмди,— гэжэ татаһаар, табиһаар зантай Мария Васильевна украин, ород хэлэнүүдые ехээр холижо ярина.

— Ажалдаа зохижо, түбхинэжэ байна гүт?—гэжэ асуубабди.

— О, бидэшни Ростовско областьдо мал ажалда ябажа, яһала үзэһэн, хараһан зомди. Тиимэһээ энэ мэргэжэлдээ дадаһан зон гэхэдэтнай болохо,— гээд Мария Васильевна энеэбхилнэ.

— Үнгэрэгшэ хабар анха түрүүшынхеэ эндэ ерэхэдэмнай, нютагай зон, совхозой хүтэлбэрилэгшэд ехэл халуун эльгэтэй угтажа абаад, айл бүхэниемнай шэнэ һайн гэрнүүдтэ түбхинүүлээ һэн. Түрүүшын үедэ эдеэ хоолой элдэб зүйлөөр элбэг дэлбэгээр хангахаһаа эхилээд, үнеэ, бүрүү, тахяа, гахай хүрэтэр үгөө һэн,— гэжэ Мария Васильевна үргэлжэлүүлнэ.

Прокопенкотон зунай эхеэр 660 толгой һубай хони тушаажа абаһан юм. Тэдэнь совхозой отаранууднаа илгагдажа суглуулагдаа. Григорий Игнатьевич тээсгэн Галуута-Нуурай шахтоуправлениин профилакторидо арба гаран хоногто байжа ерээ. Тэндэ — хонишодой түрүү дүй дүршэлэй курсада һуралсажа тараа.

Мүнөө үедэ Прокопенкотон хонидоо искусственна аргаар үрэжүүлжэ эхилэнхэй. Отарадаа асарагдаһан арбан толгой хусануудые Мария Васильевна үдэртөө талын булагуудай ойгуур адууладаг, талха, тариянай зүйл болон шэнэ ургасын зеленко, силостэ, хэршэгдэһэн кукуруза гэхэ мэтын нэмэлтэ тэжээл үгэдэг байна.

— Олзыншье талаар хэлэхэдэ, совхоздо урда тээнь ажаллаһан газартамнай орходоо һураггүй һайн. Үнгэрэгшэ һарада хоюулан хоёр зуун таби гаран түхэриг олообди,— гэжэ Мария Васильевна омогорхон хөөрэнэ.

— Тээ тэрэ, Шанаагай хойморто, мүн лэ шэнэ хонишон Гургенадзетан түбхинэнхэй,— гээд Григорий Игнатьевич ара талаһаа нарһан тужаар бүрхөөгдэһэн халзан хүтэлэй хормой руу заана.

Шакро Соченоевич Гургенадзе Федосья Ивановна нүхэртэйгөө мүн лэ энэ хабар Ростовско областьһоо нүүжэ ерэһэн юм. Тэдэнэр 630 толгой һубай хони даажа абаад, мүнөө тэдэнээ искусственна аргаар үрэжүүлжэ эхилэнхэй.

— Буряад ороной хүүр[...] рил манда ехэл һайнаар ну[...] Эндэ ерэһээр бэемни хүнг[...] гэлэн болоод, ажаллахадаш[...] матай байна даа,— гэжэ [...] Соченоевич баяртайгаар ма[...]

Хадата Грузида үдэжэ, аж[...] гаа замда гарахадаа, Шакр[...] ажал шэлэһэн байгаа. Дон[...] рай хасаг угсаатай Федось[...] новна нүхэртэйгөө Шакро [...] ноевич Ростовско областиин [...] хоздо хонин ажалда удаан [...] жэ, дүршэлтэй болоһон б[...]

Гургенадзетанай хүбүү[...] мур мүнөө үедэ Совет А[...] зэргэдэ алба хэжэ байна. [...] рэмнай һаяар табигдажа [...] юм. Тиихэдэнь, совхознай [...] жолоошонтой болохо» гээд [...] ро Соченоевич хөөрөө һэн. [...] рынь хадаа Тимур хүбүү[...] нилээд шадабаритай ав[...] нын жолоошон байгаа бш[...]

...Химнэ голой — баруун [...] нэмжыһэн үндэр, набтар [...] гүбээнүүдтэй үргэн тала[...] үглөөнһөө эхилээд, үдэш[...] болотор зунай бэлшээриде[...] тоото хонин һүрэгүүд хүш[...] Тэдэниие захадан ябаһан [...] гашадай дунда Буряад [...] баллиые арьбадхалсахаар [...] майһан Григорий Игнат[...] Прокопенко, Шакро Сочен[...] Гургенадзе гэгшэд бии.

Б. ЖАНЧИ[...]

Зураг дээрэ: Г. И. П[...]пенко Мария Васильевна [...] тайгаа бэлшээри тухай хөө[...]нэ.

А. ШУЛУНОВОЙ фо[...]

…РЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

…1968 оной апрелиин 9-дэ Бу… АССР-эй Верховно Сове… гаргаhан «Хүдөөгэй ажалша…, соёл гэгээрэлэй эмхи зургаа… гэр байраар хангалга …» гэhэн тогтоолой Түнхэнэй, …байкалиин аймагуудта хэр дүүргэгдэжэ байhан ту… …лнүүдые Верховно Со… …дэй президиум hаяхан, ээлжээ… заседани дээрэ соносоо.

Түнхэнэй, Прибайкалиин айма… ажалшадай депутадуудай …дэй гүйсэдхэхэ комите… республикын Верховно Со… …сессиин гаргаhан тог… …ые хүсэндэнь үшөөл оруу… байhаар тэжэ тэмдэглэгдэ… Тус тогтоол олонхи сельскэ, …ной, посёлково Соведүүдэй … дээрэ зүбшэн хэлсэгдээтүй, … тосхонуудаа болбосон ту… …болгохо, ногооруулха ямар… тусэб табигдаатүй байhаар. … зүгhөө барилгада hомо… …hон мүнгэнэй хэм соо түсэб …лаад, аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедүүд хизаарлажархёо.

Ажалшадай байрын гэрнүүд, спортивна түхеэрэлгэ хүсэд баригданагүй, hуурин тосхонууд ногооруулагданагүй, хүүргэ, харгынууд hэльбэгдэнэ заhагданагүй. Тиихэдэ зарим колхоз, совхозуудые уhа дамжуулгатай, канализацитай болгохо худэлмэри оройдоошье ябуулагданагүй.

Эдэ бүхы хүдэлмэреэ эршэмтэй hайнаар ябуулхын тула нэн түрүүн ниитын хүсэндэ түшэглэхэ шухала. Гэбэшье энэ асуудал колхознигуудай, хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай суглаан дээрэ нэгэтэшье табигдаагүй байна.

Түнхэнэй аймагта hуурин тосхонуудhаа холуур арба-табаараа таража hууhан айл хотон олон юм. Тэдэнние нүүлгэжэ хамтаруулха хүдэлмэри ябуулагданагүй шахуу.

Прибайкалиин, Түнхэнэй аймагуудай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедүүд hургуули, больница, магазин, столовонуудые барихын тула гүрэнэй зүгhөө hомологдоhон мүнгые гүйсэд hайса ашатланагүй. «Бурятцелинстрой», «Межколхозстрой» трестнүүд хүдөөдэ барилга хэхээр хараалhан түсэбөө бүри мүнhэн дүүргэнэгүй. Барилга хэхэдэ хэрэгтэй хирпиисэ, модон, шлакоблок гэхэ мэтэ шухала материалнуудые бэлэдхээгүй. Тиимэ материалнууд бии байбашье, үйлэдбэридэ хэрэглэгдэнэгүй.

Тус аймагуудай сельскэ, поселково Соведүүд республикын Верховно Соведэй гурбадахи сессиин тогтоолтой гүнзэгыгөөр танилсаагүй байhаар.

Түнхэнэй, Прибайкалиин аймагуудай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедүүд республикын Верховно Соведэй гаргаhан тогтоолые хүсэд hайнаар дүүргэнэгүй гэжэ Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум тэмдэглээд, түргэн хэмжээ абажа, элирүүлэгдэhэн дутуу дундануудаа усадхахыень дурадхаба.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

Монголой Арадай Республикын экономико хурдан түргэнөөр хүгжэжэ байна. Тиихэтэйнь …нта худэлмэришэн анги урган бэхнжэнэ. 1940 онойхитой сасуулбал, хүдэлмэришэдэй тоо мүнөө …7 дахин олошороо. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: социалис ажалай бригадын гэшүүн, үрэмдэдэг түхеэрэлгын …лаанай мастер Гэрэлчулуун (Хүбсэгэл аймаг).
ТАСС-ай фотохронико.

ГДР

ГДР-тэ бүтээгдэдэг электронно …олго-хэмжэлгын радиотеле…аратура дэлхэйн дэлгүүрнүүд дээрэ hайн· мэдээжэ болонхой. Республикын промышленностиин …ха hалбари ондоо оронуудта ху…лдагдаха эд барла бүтээдэг …ол үйлэдбэринүүдэй нэгэн болонхой. Мүнөө жэлдэ Будапештдэ, Парижда эмхидхэгдэhэн уласхоорондын выставкэнүүд дээрэ, тэрэшэлэн hалбаринуудай талаар Москвада, Багдадта эмхидхэгдэhэн выставкэнүүд дээрэ электронно аппаратура табигдаhан байгаа. Дамаск, Пловдив болон …рнодо эмхидхэгдэхэ уласхоорондын выставкэнүүд дээрэ ГДР-эй радио-телеаппаратура, электронно-хэмжэлгын приборнууд мүн лэ табигдаха юм.

hүүлэй арбан жэлэй турша …оо республикын промышленностиин тус hалбариин бүтээдэг …йлнүүд 3 дахин нэмээ, тиихэ…э ондоо оронуудта худалдалга … дахин дээшэлээ. ГДР-эй электронно аппаратурые гол түлэб …рэглэдэг оронуудай нэгэниинь Советскэ Союз болоно.

ПОЛЬШО

«Техмашэкспорт» гэжэ бүхэсоюзна нэгэдэлэй выставкэ Варшавада нээгдээ. Бүд нэхэлгын, эдеэ хоолой промышленностьда хэрэгтэй болодог олон янзын машина, түхеэрэлгэнүүд тус выставкэ дээрэ табигданхай. Хэмэл ба холимол утаhа холбодог ээрэлтын машинанууд, бүтээсэ ехэтэй промышленна мүнөө үе сагай оёдолой машинанууд, пельмень хэдэг автомадууд эгээн лэ hонирхолтой экспонадууд болоно.

Выставкын хүдэлхэ үедэ совет мэргэжэлтэд лекцинүүдые уншаха, машинануудай хүдэлмэри харуулhан кинофильмнүүд табигдаха.

Польшын мэргэжэлтэд выставкые ехээр hонирхоно. «Техмашэкспортын» Польшодо худалдадаг юумэнүүд мүнөө жэлдэ, 1967 онойхитой сасуулбал, 45 процентээр нэмэхээр багсаагдана.

КУБА

«Машприборинторгын» выставкэ Кубын гадаадын худалдаа наймаанай министерствын харалгын зал соо нээгдээ. Советскэ элдэб янзын часууд, фотоаппарадууд, радиоприёмнигууд, телевизорнүүд, микроскопуud, приборнууд выставкэ дээрэ табигданхай. Мүнөө жэлдэ 260 мянган час, 30 мянга гаран фотоаппарат, 30 мянга шахуу радиоприёмнигууд Кубада худалдагдаха байна.

МНР

Арадай Монголой хүдөөгэй ажалшадта совет хүнүүд аха дүүгэй туhаламжа үзүүлнэ. hайн hайхан заншалай ёhоор, 200 совет комбайнер Монголдо ерээ. Тэдэнэр ургаса хуряалгадамнай туhаламжа үзүүлнэ гээд МОНЦАМЭ агентство мэдээсэнэ.

ВЕНГРИ

Совет селекционернүүдэй бии болгоhон «безостая-1» гэжэ сортын шэниисэ Венгридэ эгээн лэ ехээр дэлтэрэнхэй. Республика дотор бүхы дээрээ таригдаhан шэниисын талмайн 70 процентые энэ сорт эзэлнэ.

Совет академик П. П. Лукьяненкын бии болгоhон «ранняя-12» гэжэ шэниисэ тарихада таарамжатай гэжэ мүн лэ hанамжалагдаhан байха юм. Венгер селекционер Янош Леллеи гэгшын гаргаhан «Кишзомбори1» гэжэ үндэр ургаса үгэдэг шэниисын сорт мүн лэ hайшаагдаа. Энэ сорт зарим шанараараа «безостая-1» сортдо хүрэхэшьегүй hаа, тэрээнhээ 3—4 үдэрөөр урид эдеэшэдэг юм.

(ТАСС).

БОЛГАРИИН АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА. Хасково городто тамхи багсалан гаргадаг фабрика …глалгада тушаагдаа. Энэ предприяти мүнөө үеын шэнэ техникээр хангагданхай. «Аида», «Орфей» гэжэ нэрэтэй сигаредүүд hаяар уласхоорондын дэлгүүртэ гаргагдахань. ЗУРАГ ДЭЭРЭ. сигарет багсалагдана.
БТА—АПН-эй фото.

БАГШАНАРАЙ СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИНҮҮДЫЕ БЭЕЛҮҮЛЭЭ!

Москвада багшанарай бүхэсоюзна съездын болоhые мэдэнэбди. Энээнтэй дашарамдуулан бүхы багшанарта парти болон правительствамнай амаршалга эльтээhэн, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев тэндэ удха түгэлдэр үгэ хэлэhэн байна.

Тиин энэ хуралдаан дээрэ табигдаhан зорилгонуудые яажа шиидхэхэ, бэелүүлхэ тухай республикын багшанарай эдэбхитэд—аймагай арадай гэгээрэлэй таhатые даагшанар, hургуулиин директорнүүд болон бусад Улаан-Үдэ хотодо сутларжа, зүбшэн хэлсэбэ.

«Багшанарай бүхэсоюзна съездын дүнгүүд ба hургуулинуудта hуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие саашадань hайжаруулха хэмжээнүүд тухай» БурАССР-эй гэгээрэлэй министр нүхэр **С. С. Дмитриев** дэлгэрэнгы тодорхойгоор элидхэбэ.

hүүлээрнь эгээн түрүүн Яруунын Үльдэргын дунда hургуулиин директор Социалис Ажалай Герой **Ц. Н. Номтоев** трибуна дээрэ гараба, зал соо hуугаашад энэ баатар нүхэрөө ехэ халуунаар, нэрьемэ альга ташалгаар угтаа. Нүхэр Номтоев иигэжэ хэлэбэ: Арадай гэгээрэл тушаа тэндэ ямар ехэ анхарал табигдаа гээшэб… Зүрхэ сэдьхэлээ доhолгонгүй, баясан омогорхонгүй байхын аргагүй, нүхэд! Бүлэг багшанарта, тэрэ тоодо намда Социалис Ажалай Геройн үндэр нэрэ зэргэ олгогдоо… Зон нүхэдэйнгөө үмэнэhөө, таанадайнгаа үмэнэhөө парти болон правительстводоо халуун баясхалан хүргэнэб. Юрын багша, юрын уран зохёолшо иигэжэ тусхай ехэ анхаралда хүртэбэ. hайн даа, түрэл партимнай! Түрэл Коммунис партида алдар соло!

Тиигээд энэ абаhан нэрэ соломни ганса намда бэшэ, харин республикын бүхы багшанарта хабаатай байна. Энэ бултандамнай үзүүлhэн хүндын хэрэг гээшэ,—гэжэ ажалай баатар баяртайгаар мэдүүлнэ. Тиин Совет засагай туhаар 50 жэлэй турша дотор Буряад орондо соёл-гэгээрэлэй талаар ямар ехэ хубилалта дэбжэлтэнүүдэй болоhон тухай туужалаад, багшанарай бүхэсоюзна съездын ямар оршон байдалда үнгэрhэн, Л. И. Брежневэй үгые ехэтэ hонирхоhон тухайдаа, В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо нэрэтэй хүндэтэйгөөр бэлдэхэ тушаа съезд дээрэ онсо анхаралай хандуулагдаhан тухай хөөрөөд: «бидэнэр съездын hургаал заабариие багша хүн бүхэндэ эли тодоор хүргэхэ, ойлгуулжа үгэхэ, съездын шиидхэбэринүүдээр зэбсэгжээд, бүри hайнаар хүдэлхэ ёhотойбди,—гэбэ.

Үхибүүдые hурган хүмүүжүүлхэдэ эгээл түрүүшын hуури боложо үгэдэг—эхин шатын hургуулинууд тушаа аймагай бүхы олониитын онсо анхарал хандуулжа байhан тухайда Хориин аймОНО-е даагша нүхэр **Шойнжонов Б. С.** хөөрэбэ. Тиихэдээ гурбан жэлэй турша дотор эхин шатын hургуулинуудые hуралсалай-материальна hайн баазаар хангаха, методическа хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, нэгэ класста хоёрдохи жэлээ hууха ябадалые усадхалтагада түрэлхидые олоор хабаадуулха талаар, мүн бусад хэмжээнүүдые хараалаад, бэелүүлжэ эхилhэн тухайгаа мэдүүлбэ. Хориин аймагай эхин бүхы 14 hургуули мүнөө жэлhээ типовой байрада hуралсажа эхилхэнь. Мүн тэндэ hургуули бүхэниие шухала техническэ хэрэгсэлнүүдээр хангаха, багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ тушаа ехэ юумэн хэгдэнэ. Жэшээнь, багшанарай хаана, хэзээ, ямар hургуули гү, али курс гараhан тухай хүн бүхэндэ картотекэ нээгдэнхэй. Эдэ бүгэдын ашаа туhаар эхин шатын hургуулинуудай үхибүүд хараа байса hайнаар hуралсадаг болоо.

Кабанскын дунда hургуулиин директор нүхэр **Белоголов** багшанарай ажал хүдэлмэриие таарамжатай наринаар хиналсаха ёhотойбди гэбэ.

— Нэн түрүүн hуралсалай жэлэй түсэб hайнаар табиулха, тиихэдээ бүхы предмедүүдээр гол шэглэл баримталха тушаа ехэ анхарал хандуулнабди. Үхибүүдые хүмүүжүүлхэ талаар комсомолой, пионерэй эмхинүүдэй хэхэ хүдэлмэриин түсэбые ходо шалгажа байдагбди; ород хэлэ, математика, хариин хэлэ заалгые, жэшээнь, бүлэг бүлэгөөрнь шадаха, мэдэхэ мэргэжэлтэдээр тус тустань шалгуулдагбди. Иигэхэдэмнай туhа нүлөөнь ехэ байдаг.—гэжэ нүхэр Белоголов хөөрэнэ. Гадна дурсагдаhан hургуулида hуралсал-хүмүүжүүлгын түсэбэй дүүргэлтэ бүхы дээрээ хинагдадаг, шалгалтын бэшэмэл хүдэлмэриин дүнгүүд багшанарай совет дээрэ тусхайлан зүбшэгдэдэг. Иимэ хиналта, шалгалтын хүдэлмэридэ партийна, профсоюзай эмхинүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг гэбэ.

hургуулиин наhа гүйсөөдүй хүнүүдые уридшалан бэлдэхэ, хүмүүжүүлхэ тухай Улаан-Үдын нэгэдэхи hургуулиин завуч нүхэр **Округина** онсо тогтобо. Хүүгэдэй олонхи саадуудта ажал хүдэлмэри элдэб янзаар—онсо тогтоогдомол дүрим гүримгүйгөөр, олохон ушарта хайша хэрэгээр ябуулагдана, энэнь бага наhатаниие хүмүүжүүлхэдэ ехэ hаад тойбо ушаруулна гэжэ тэрэ шүүмжэлхэ зуураа, бүхы hургуулинуудта «түрүүшын хонхын» жэнгирхые hайн бэлэдхэлтэйгээр, баярай оршон байдалда үнгэргэхэ ёhотойбди гэжэ уряалба.

Багшанарай институдай проректор, педагогикын эрдэмэй кандидат нүхэр **Мангадаев М. Н.** hуралсалай хүдэлмэриие научна ёhоор эмхидхэхэ тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэбэ. Багшын амжалтатай хүдэлхын, үхибүүдэй hайнаар hуралсахын тула нэн түрүүн hургуули, интернадуудта таатай зохид эрхэ байдал олгохо, үхибүүдэй үдэрэйнь дүрим нягта наринаар дүүргүүлхэ шухала. Юуб гэхэдэ, жэшээнь, үхибүүдэй 30 процентнь али нэгэн шалтатаан дээрэhээ дутуу унтана гэжэ багсаагдана, эдэнэр хараа байса hула муугаар hуралсана.

Мүн үхибүүдтэ даабари хэм хэмжүүргүйгөөр үгэхэ ябадалые зогсоохо, багшын ажал хүдэлмэридэ шэнэ онол арганууды нэбтэрүүлхэ тухай хэлэбэ.

hургуулинуудтахи эстетическэ хүмүүжүүлтэ hайжаруулха тухай БурАССР-эй культурын министрэй орлогшо нүхэр **Миронова Г. П.** онсо тогтохо зуураа, энэ хэрэгтэ аймгүйсэдкомой арадай гэгээрэлэй болон соёл культурын таhагууд оролсохо, тусхай хэмжээ ябуулгануудые хамтааран зохёон бэелүүлхэ, багшанар түрэлхид өөhэдөө ехэ эдэбхи гаргаха, уран зохёолшод, уран зураашад, композиторнууд хабаадалсаха ёhотой hэн гэбэ. Тиихэдээ үхибүүдтэ зорюулагдаhан баледэй либреттые уран зохёолшо Р. Белоглазовагай бэшэжэ байhые жэшээ болгон дурдаба. Мүн хүдөө нютагуудта соёл гэгээрэлэй хүдэлмэри эмхидхэлгэдэ багшанар гол хүсэниинь боложо туhалха hэн гэбэ. Энэ талаар Хэжэнгэ тосхоной, Захааминай Үлэгшэнэй, Санагын hургуулиин багшанарые магтаба.

Үхибүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ аймагаймнай бүхы эмхи зургаанууд эдэбхитэйгээр оролсоно, энэ хадаа бүхы аймагаймнай хэрэг болонхой. Энээнэйнгээ үрэ дүнгүүдые элитээр хаража байнабди гэжэ Татауровай дунда hургуулиин директор нүхэр **Стулев** хөөрэбэ.

Бүгэдэ ниитын найман жэлэй hуралсалай түсэбые хүсэд дүүргэдэггүйн гэмээр манай профессионально-техническэ училищинуудта 7—8 класс дууhаагүй эдиршүүл заримдаа абтана, эдэнэр орёо мэргэжэлнүүдые шудалхадаа ядалсана гэжэ республикын профтех-hуралсалай управлениин начальник нүхэр **Томин** хэлэбэ. Врач, инженер, агроном гэхэ мэтын мэргэжэлнүүдhээ гадна, жэирэй мэргэжэл үхибүүдтэ олгохо, энээниие пропагандировалха тушаа бүхы hургуулинуудай онсо анхарал хандуулхые хүсэбэ.

hургуулиинтаа комсомолой болон пионерэй эмхинүүдэй ажал хүдэлмэридэ багшанар өөhэдөө бүри hайнаар туhалаг лэ, тиигээ hаань, угаа ехэ ашаа туhатай байха hэн гэжэ ВЛКСМ-эй обкомой секретарь нүхэр **Гармаев** тэмдэглэбэ.

Тэрэшэлэн горОНО-гой инспектор нүхэр **Гулькова**, Сэлэнгын аймОНО-е даагша нүхэр **Ниинулов**, республикын сэрэгэй комиссар нүхэр **Будажабэ Ф. Т.** болон бусад үгэ хэлэбэ.

Суглаанда БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **А. У. Хахалов**, КПСС-эй обкомой секретарь **А. А. Бадиев**, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо **В. А. Сахьянов** хабаадалсаа.

Зүбшэн хэлсэгдэhэн асуудалаар багшанар дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО
ХИЛЫН ГААНАhАА

Тэмсэлэй программа

ХАНОЙ. (ТАСС). Вьетнамай национальна, демократическа, эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй союзай делегадуудай II съездын Сайгон шадар июлиин 30—31-дэ болоhон тухай Освобождение агентствын мэдээсэлые ДРВ-гэй газетэнүүд августын 22-то толилоо.

Урда Вьетнамдахи сэрэгэй, политическэ, экономическа байдалай асуудалнууд съезд дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ, союзай ажал ябуулгын политическэ программа баталан абтаа. Бэеэ даанхай, сүлөөтэ, демократическа, амгалан ёhоной, бэеэ абанги ба hалбаран хүгжэдэг байhан Урда Вьетнамые байгуулха, Эхэ ороноо амгалан ёhоор нэгэдүүлхэ политическэ тодорхой зорилгонууд программа соо найруулагданхай.

США-гай эзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэн, туhамаршадай засаг түрые унагаахын түлөө, нэгэдэмэл национальна правительство байгуулхын түлөө, бэеэ даанхай байдалай, демократиин, эб найрамдалай түлөө эрид шанга тэмсэл хэжэ байhан ороной бүхы патриотическа хүсэнүүдые нэгэдүүлхэ шухала байhан тухай съезд дээрэ онсолон тэмдэглэгдээ.

Урда Вьетнамдахи дайн байлдаан

ЛОНДОН. (ТАСС). Урда Вьетнамай урда талын хубида шэнэ хүсэтэйгөөр эхилhэн шэрүүн шанга дайн байлдаан хоёрдохи үдэрөө замханагүй. Рейтер агентствын корреспондентын Сайгонhоо мэдээсэhэнэй ёhоор, Национальна сүлөөрэлгын фронтын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй гол сохилто Сайгокдо, тэрээн шадарай табан провинциин городуудта эсэргүүгээр шэглүүлэгдэнхэй. Сайгон, Тайнинь, бусад хэдэн городууд августын 22-ой үглөөгүүр миномёдуудаар, ракетэнүүдээр буудагдаhан байна. Сайгонhоо зүүн-хойшоо 27 километртэ байдаг Бьенхоадахи американ томо авиабаза буудагдаа, Тайнинь городто дүтэхэнэ байдаг сэрэгэй баазые арадай сүлөөрэлгын фронтын отрядууд миномёдоор буудаhанайнгаа hүүлээр добтолоо.

Хүдэлмэришэдэй этигэл найдабари

ЛОНДОН. (ТАСС). Коммунист Бернард Пэнтер машина бүтээгшэдэй болон шэрэм хайлуулагшадай нэгэдэмэл профсоюзай Манчестерскэ окружной комитедэй түрүүлэгшээр hунгагдаа.

Энэ тушаалда дэбжүүлэгдэhэн ондоо кандидадайхида орходоо хоёр дахин шахуу олон дуун тус коммунистда үгтөө.

АХА ДҮҮ ОРОНУУД ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНА УЯЛГАЯА ДҮҮРГЭНЭ

СОФИ. (ТАСС). Чехословак арадта союзна социалис гүрэнүүдэй үзүүлhэн туhаламжа империалистнуудта шанга hануулга болохо, соёл сурталай талаар hүйдхэл хэхые хүсэгшэдтэ hургаал социалис оронуудай али нэгэнэй социалис байгуулалтые hулаоруулха hэдэлгын заабол буруу hүрэхэ байhанай гэршэ болоно гээд «Работническо дело» гэжэ газетын августын 22-ой «Манай хамтын интернациональна хэрэг» гэhэн гаршагтай түрүү бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Аха дүү чехословак арадта туhаламжа үзүүлгые дэмжэhэн гүрэнэй ба ниитын элитэ ажал ябуулагшадай, культурын хүдэлмэрилэгшэдэй хэлэhэн үгэнүүдые болгар газетэнүүд толилно.

ВАРШАВА. (ТАСС). «Чехословакидахи социалис туйлалтануудые хамгаалха», «Аха дүү оронууд интернациональна уялгаяа дүүргэнэ», «Табан социалис ороной аха дүүгэй туhаламжа», «Революцида харша хүсэнүүдтэ эсэргүү тэмсэл хэлгэдэнь ЧССР-тэ аха дүү оронууд туhалба», «Манай хамтын хэрэгые хамгаалха» гэhэн гаршагуудтайгаар Польшын газетэнүүдэй августын 22-ой номернууд эхилнэ.

ЧССР-тэхи ушар байдалай тааруугүйгөөр хүгжэлгэ социалис гүрэнүүдэй нэгэнэйнь дотоодын хэрэг гэжэ тоолохын аргагүй болоо. Социализм байгуулха зам ба онол аргые шэлэхэ тухай асуудал табигдаа бэшэ, харин социалис байгуулалтын үндэhэ hуурин, тэрэнэй саашадаа оршон байлгын, социалис бүлэ дотор Чехословакиин эзэлхэ hуриин асуудал табигдана гээд «Трибуна люду» газетэ статья соогоо бэшэнэ.

БУДАПЕШТ. (ТАСС). ВНР-эй правительствын орган «Мадьяр хирлап» газетэ түрүү бэшэг соогоо иигэжэ бэшэнэ: гашуудалта, дүршэлhөө hургаал абаhан бидэнэр социалис байгуулалтын үедэ гараhан алдуу эндүүе имагтал социализмын эрхэ байдалда заhажа болохо, эдэ алдуу эндүүнүүдые бодотоор заhахын түлөө тэмсэлдэ социализмда ямаршье хамаагүй этэгээдүүдэй хэхэ юумэ оройдоошье байхагүй гэжэ бидэнэр нэгэтэ бэшэ заадаг байгаабди. Тиихэдээ, Чехословакидахи ушар байдалай хүгжэлтын зарим талыень бидэнэр хараадаа абадаг байгаабди.

Варшавска договорой, hаяхан болоhон Братиславадахи зүблөөндэ хабаадагшадай хамтын мэдүүлгын ёhоор, Чехословакидахи социализмын туйлалтануудые хамгаалгада, тэрэнэй бэеэ даанхай байдалые хамгаалгада политическэ ба сэрэгэй туhаламжа үзүүлхэ гуйлтатайгаар аха дүү оронуудта хандаhан КПЧ-гэй ЦК-гай, Чехословакиин правительствын ба парламентын тэдэ гэшүүд дээрэ хэлэгдэhые хүтэлбэри болгоhон байна бшуу.

Түүхэтэ харюусалгаяа, Чехословакиин арадай үмэнэхи уялгаяа мэдэрэн, энэ хандалгада гар табигшад бүхы юумые: чешскэ ба словацка түүхын hургаалнуудые, социализмда харша хүсэнүүдэй хамааралсалгын, империалис эзэрхэг түримхэй ябуулгын аюулые хараадаа абаhан байна.

УЛААН-БААТАР. (ТАСС). «Аха дүү оронуудай туhаламжаар Чехословакиин коммунистнууд, хүдэлмэришэн анги, ажалша таряашад, түрүү интеллигенци хархис этэгээдүүдэй замые хааажа, социалис туйлалтануудаа хамгаалжа шадаха гэжэ батаар найдажа байhанаа монгол коммунистнууд, республикын бүхы ажалшад элирхэйлэн мэдүүлнэ» гээд МНРП-гэй ЦК-гай ба МНР-эй правительствын орган «Үнэн» газетэ августын 22-то бэшэhэн байна.

Батадхан гэршэлэгдэhэн баримтанууд

ЛОНДОН. (ТАСС). Революцида харша хүсэнүүдэй ябуулга хэhэнhээ уламжалан, Чехословакида социализмын туйлалтануудта горитойхон аюулай тохёолдоhые гэршэлhэн хэдэ хэдэн баримтануудые «Дейли экспресс» өөрынгөө Прагадахи корреспондент Денис Блюэт гэгшын мэдээсэл соо дурдаhан байна. Хэдэ хэдэн коммунистнуудые ба арадай милициин гэшүүдые алаха хюдахабди гэжэ заналта хэдэг «нюуса совет» гэжэ нэрэтэй нюуса бүлэг Брнодо байгуулагдаhан байгаа гээд Блюэт бэшэнэ. Заводуудай партийна организацинуудые усадхахые, коммунистнуудые алаха хюдахые уряалhан бэшэг энэ бүлэг тарааhан байгаа гээд Блюэт заана.

МОДИБО КЕЙТЫН ХЭЛЭhЭН ҮГЭ

БАМАКО. (ТАСС). «Суданский союз гэжэ манай парти социалис байгуулалтын замда шууд сэхээр, бусалтагүйгөөр ороо гэжэ бултанда эли тодо байха ёhотой» гээд партиин генеральна секретарь, Малиин Республикын президент Модибо Кейта августын 21-дэ Бамакода радиогоор үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ.

«Малиин революциин эдэбхитэйгээр хэгдэжэ эхилhээр нэгэдэхи жэлэй ойн августын 22-то тэмдэглэгдэhэнтэй дашарамдуулан тэрэ үгэ хэлэhэн байна. Жэлэй урда тээ энэ үдэр революциие хамгаалха национальна комитет партиин ба гүрэнэй верховно хүтэлбэриие гартаа абаhан байгаа.

ИМПЕРИАЛИСТНУУДАЙ ХАРДАЛГА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). НАТО-гой гэшүүн болоhон орон—США, Англи, Франци, Канада, Дани, тэдэнтэй нэгэдэлсэhэн Парагвай социалис оронуудта эсэргүүгээр империалистнуудай мүнөө хэжэ байhан хардалга гүрдэлгын кампанида ООН-иие татан оруулха hэдэлгэ августын 21-нэй үдэшэ гаргаhан байна.

«Чехословакида тохёолдоhон шахардуу байдал тушаа» өөрынгөө хэhэн хардалтые эдэ капиталис гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд НАТО гэжэ эзэрхэг түримхэй бүлэглэлэй совет дээрэ августын 21-дэ Брюссельдэ даб дээрэ зүбшэн хэлсэhэнэйнгээ hүүлээр, Аюулгүйн Соведэй зүблэхэ зүйлдэ оруулхые дурадхаа.

Аюулгүйн Соведэй гэшүүд байгша СССР-эй ба Венгриин түлөөлэгшэд энэ дурадхалые эрид шууд буруушаагаад, арсажа дуугаа үгэhэн байна. Энэ дурадхал ямаршье үндэhэ баримтагүй, ООН-ой Уставые эбдэн оруулагдажа байhан дээрэhээ буруушаагдаха ёhотой гээд СССР-эй түлөөлэгшэ Я. Малик онсолон тэмдэглээ.

Энэ асуудал ООН-до зүбшэн хэлсэгдээ hаа, уласхоорондын оршон байдал улам шахардуу болгохые хүсэдэг эзэрхэг түримхэй этэгээдүүдэй эрмэлзэлгэдэ таараллаха hэн гээд совет түлөөлэгшэ мэдүүлээ. ЧССР-тэхи ушарнууд Чехословакида, али али талын абаhан уялгануудаар холбоотой социалис хани нэгэдэлэй гүрэнүүдтэ хамаатай.

Баруун гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй мэхэ гоходо Венгриин Арадай Республикын түлөөлэгшэ Й. Тардош эрид шанга харюу үгөө.

Дурадхагдаhан зүбшэхэ зүйлэй түлөө Алжирай делегациин дуугаа үгэлгэ тус асуудалаар баруун гүрэнүүдэй хараа бодолые зүбшөөлсэнэ гэhэн удхатай бэшэ гээд Алжирай түлөөлэгшэ Т. Буаттура мэдүүлээ.

Гэбэшье НАТО-гой гүрэнүүд олонхиин дууе хэрэглэн, зүбшэхэ зүйлдэ өөhэдынгөө хардалгые оруулхыень Аюулгүйн Соведтэ баадхажа шадаа.

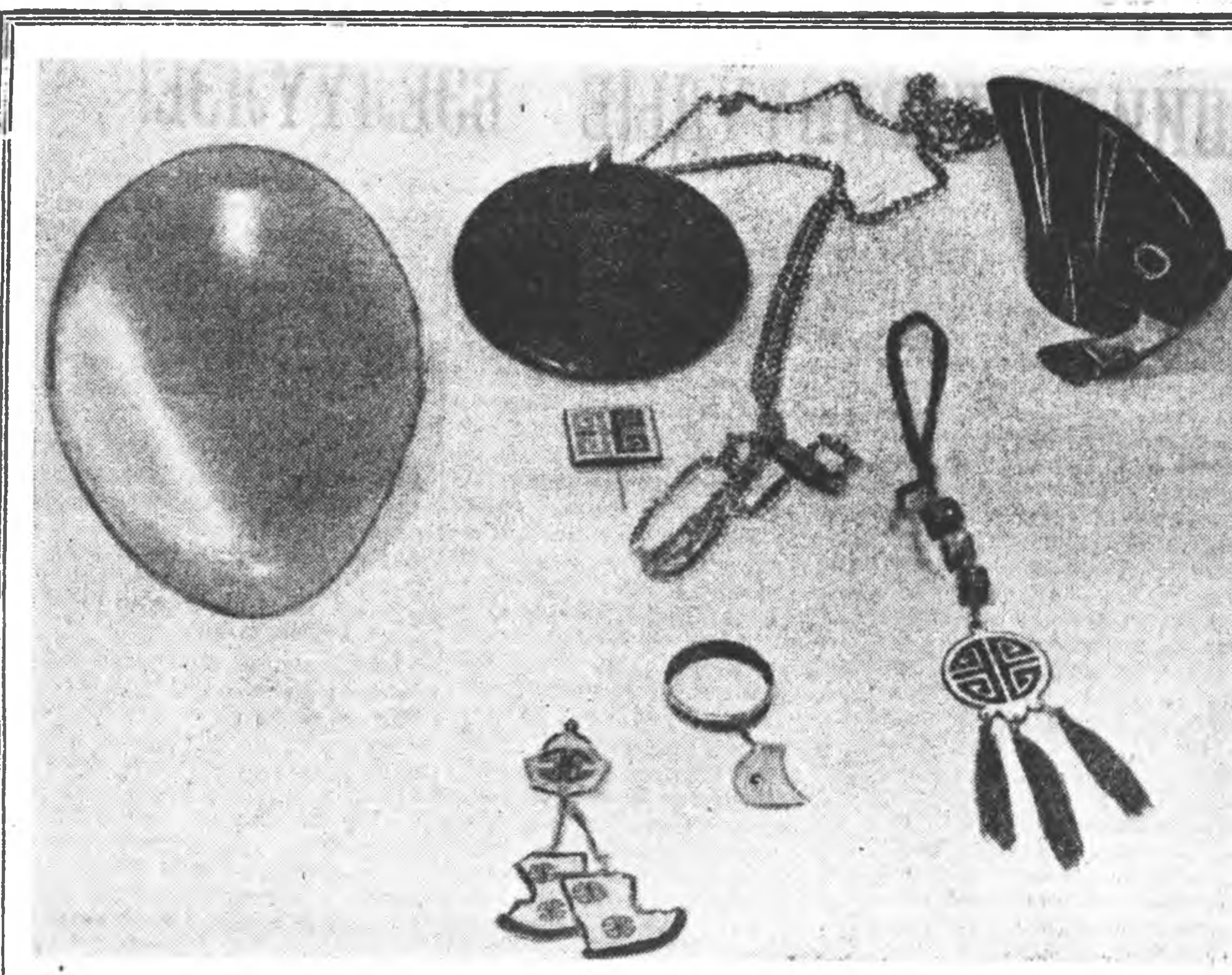
ООН-до НАТО-гой оронуудай табиhан асуудал зүбшэн хэлсэлгэдэ Чехословаки ошохогүй гэжэ ЧССР-эй МИД-эй мэдүүлгэ хэhэн байбашье, ЧССР-эй түлөөлэгшын уялгые саг зуура дүүргэгшэ Я. Мулик энэ харата муухай кампанида оролсоhон, Чехословакиин правительстватай арадтай холбоогүй, Чехословакиин газаа тээ байдаг И. Гаек гэгшын сэхэ заабаряар ябуулга хэнэб гэжэ мэдүүлhэн баримтада анхарал хандуулхаар.

Социалис гүрэнүүдые бүдүүлигээр хардахын тулада Аюулгүйн Соведэй трибуные США-hаа Аюулгүйн Соведтэ байдаг түлөөлэгшэ Д. Болл хэрэглэhэн байна.

Съезддэ „бэлэдхэл“

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Чикагода августын 26-да нээгдэхээ байhан демократическа партиин съезддэ бэлдэхэдээ Иллинойс штадай губернатор 5 мянган резервистнүүдые албанда татаа.

Съездын болохо «Амфитеатрай» байшангые тойруулан түмэр хашаа баригдажа байнхай. Тэрээн дээгүүр шүбэгэтэ шабын түмэр хоёр гурбаар зэргэлүүлэн татагдаха юм. Городой засагаархид энэ байшангые харан хамгаалхын тулада Чикагын полициин личнэ составай хахад шахууень томилоо. ФБР-гэй ба нюуса албанай мянга гаран агент полицида туhалхын тулада хэрэглэгдэхэ байна.

БУРЯАДАЙ УГАЛЗАНУУД. Л. В. ТИШКОВИЧОЙ фото.

ГАР УРЛАЛГА... ТЭРЭНЭЙ ХУБИ ЗАЯАН

Манай буряад арад хэр угһаа хубсаһа хунар оёходоо, янза бүринн багажа хэрэгсэлнүүдые урлан дархалхадаа, модон, яһан болон түмэр дээрэ угалза һиилэхэдээ ехэ шадамар байһан юм. Тиихэдэ гар урлалгын дархашуул нюдэндөө торсолдоһон юумэн бүхэнөөр һонирходоггүй, харин арад зонойнгоо ажаһуудалтай нягта холбоотой, тэрээнэй али нэгэн талые уянгалан дууряаһан «аялгануудые» һиилэн харуулдаг байгаа. Тэрэ шухаг бүтээлнүүдыень хүн зон ехэтэ һайшаадаг, дархашуулайнгаа нарин мэргэжэлдэ ухаансар, бэлигтэй үхибүүдээ һургадаг, жэнхэни буряад урлалгынгаа уг залгаламжалхын хойноһоо оролдодог бэлэй.

Ажаглахада, угсаата арадаймнай заншалта урлалга орхигдоогүй. Мүнөөшье олонхи нютагуудта өөрын һиилүүршэ дархашуул бии гээшэ. Жэшээлхэдэ, Захааминай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой мэдээжэ һиилүүршэ дархан Галдан Тубчиновай бүтээлнүүдые мэдэхэгүй хүн манай республика дотор үсөөн байха... Тэрэ Москвада болоһон буряадай литература болон искусствын нэгэдэхи декадада хабаадалсажа, москвагайхидай магтаал һайшаалда хүртэһэн юм. Тиигэбэшье нүхэр Тубчинов һанаагаа амаршоод ябаагүй харин үдэр бүри шэн нэтэрүүгээр хүдэлжэ, Бато-Мүнхэ гэжэ хүбүүгээ өөрынгөө уран мэргэжэлдэ һургаһан юм.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо удаан саг үнгэрөө. Жэлһээ жэлдэ Бато-Мүнхэ дадал шадабаряа мүлижэ, бүришье орёо хүшэр бүтээлнүүдые угалзатуулан һиилэбэ. Тэрэнэйнь гэршэ гэхэдэ, һаяшаг Улаан-Үдэдэ эмхидхэгдэһэн выставкын комитедэй (зональна) хүдэлжэ байха үедэ залуу һиилүүршэн хэһэн юумэнүүдээ асаржа харуулһан, һайшаалда хүртэһэн байна. Буряад хутага, эхэнэрэй гоёолто-зүүдхэл уралан дархалхыень выставком тэрээндэ захиба.

Минии һанахада, Бато-Мүнхэ энэ захилые заатагүй дүүргэхэл байха. Тэрээндэ бэлиг шадабари, зориг эрмэлзэл хүсэд бии.

Сэхыень хэлэхэдэ, Захааминай аймагай хүн зон жэнхэни һайн һайхан ёһо заншалаа алдадаггүй. Буряадай мэдээжэ һиилүүршэд Дэмбэрэл Бадмаев, Галдан Тубчинов, Долгор Логинова гэгшэд тус аймагһаа ургажа гараһан намтартай.

Буряад арадаймнай дундаһаа бэлиг шадабаритай Долгор Логинова гаража, янза бүринн зүүдхэлнүүдые һиилэн дархалжа, мүнгэн хутагануудыешье хэжэ алдаршаһан байна. Тэрэ шухаг бүтээлнүүдынь мүнөө Ц. Сампиловай нэрэмжэтэ музейн жасада оронхой. Ахамад нүхэдэйнгөө зохёолнуудтай дүтөөр танилсахадаа, мүн тэдэнииие шэнжэлэн үзэхэдөө залуу һиилүүршэд гүн нюусыень тайлбарилха, дүй дүршэлыень халан абаха аргатай бшуу.

Дээрэ дурсагдагша аймагай залуушуулай дундаһаа модон дээрэ һиилэдэг Максим Эрдынеевые онсо тэмдэглэмээр. Һүүлэй үедэ модон дээрэ Максимай угалзатуулһан «Һарлаг», «Эмниг дошхон хүлэгүүд» гэһэн зурагуудынь илангаяа шалгарна. Хэрбээ бэлиг шадабариинь ёһотоор хүндэлөөд, гүйсэд ажаллаха арга боломжоор хангаад байгаа һаа, залуу һиилүүршэд ехэхэн аша туһатай юумэ хэхэ һэн ха. Олониитын хабаадалгатай выставкэнүүдые саг үргэлжэ эмхидхэдэг һаа, гар урлалгын бүтээлнүүд хүнүүдые заатагүй һонирхуулха, худалдаа наймаанда ульгамханаар «гүйхэ» бэлэй.

Гэбэшье манай республика дотор энэ талаар бирагүй байдал үзэгдэнэ, залуу һиилүүршэдэй эдэбхи үүсхэл тоогдоногүй, «үүдэ тоншоһоор үнинэй» шухала асуудалнууд шиидхэгдээгүй байһаар.

Олонхи союзна, автономито республикануудые абажа үзэхэдэ, энэ дурсагдаһан шухала асуудал тэрэ дары шиидхэгдэжэ, һиилүүршэ дархашуулай эдэбхи үүсхэл дэмжэгдэжэ байдаг. Жэшээнь, Прибалтикын республиканууд-та гэртээ дархалжа байха һиилүүршэдэй гэм байгууланхай. Гадна тусгаар тогтооһ... эмхинүүд тэдэнтэй хэлсээ баталаад, хэр... материалнуудаар хангажа, салин үгэжэ... даг. Дүй дүршэлтэй һиилүүршэдынь ухаа... бэлигтэй үхибүүдые мэргэжэлдээ һург...

Манай республика дотор мүнөө 25... лүүршэд-дархашуул бии гэжэ тоолог... Хойто-Байгалай, Баунтын аймагуудай м... нуудай бүтээлнүүдые хаража үзөө гүт? ... жэ оёдолшод, һиилүүршэд Шангина, У... на болон Сыморгина гэгшэдэй бүтээһэн ... нүүдые харахадаа баясаха, омогорхо... байнабди. Тиихэдэ манай буряад эха... дэй оёдог булгайр хабшааһатай, утаһаар ... затуулһан янза бүринн зурлаатай бүд, ... гуталнууд һэегүй мартагдашоо гү? Мүн ... шэрдэг, моринной хилгааһаар баамхи (ү... сагта үмдэдэг эрэшүүлэй гутал) нэхэдэ... гаа һэм шуубди.

Республикын арадай байшан һиил... оёдолшо урашуулнуудые хэрэгтэй ма... нуудаар хангаха зөөрнгүй тула ехэ ту... на. Эдэбхи үүсхэл дэмжэхэһээ, мүн выст... хабаадуулхаһаа ондоо арга олоногүй. А... заншалта урлалгые һэргээхэ арга болом... най республика дотор гүйсэд бии гэжэ ... үнгэрһэн выставкэ эли тодоор гэршэлэ... руулаа. Гар урлалгын эрхим бүтээлнүүд ... вада болоһон самодеятельнэ дарха... үзэсхэлэндэ табигдаһан байна. Бүхэ... лауреат гэһэн нэрэ хүндэдэ манай таба... лүүршэд хүртөө.

Энэ жэнхэни һайн һайхан ёһо заншал... нэлэн һэргээхын тула гэртээ уралан дар... шадай бүлэг байгуулха, уридшалан бата... һан хэлсээнэй ёһоор хэрэгтэй материала... дэниие хангаха шухала. Хүдөөгэй со... мүн хүтэлбэрилхы тушаалтан нэн түрүү... хи үүсхэлтэйгээр оролсожо, залуу үе... һургалгада туһалха болоно. Гадна жэлдэ... дахин семинар үнгэргэжэ, имагтал наци... на түхэлэй шухаг зүйлнүүдые харуулхы... ла выставкэ-конкурс эмхидхэбэл бүри... һайн байха һэн.

«Намһаа саагуур, наранһаа наагуур» ... янзатайгаар энэ шухала хэрэгые орхи... харин гар урлалгын саашанхи хуби зая... хай ёһотоор бодомжолжо үзэхэ саг ар... тулажа ерээ.

Б. ЭНКЕ...
республикын арадай творчест...
байшангай методи...

Цыдып ЖАМБАЛОВ

САГ

Үрднхэбди...
Үшөө саг бии ха юм даа:
Үглөөдэр гэжэ бии...
Нүгөөдэр...
Хойто жэл...
Иигэжэ этигэнэбди заримдаа,
Энэ һайхан элдин сагтаа
найдажа.
Саг—засаг. Жама ёһыень
мэдэнгүй
Садхалдяад,
Сахижа нарилжа шадангүй,
Хүнгэхэнөөр үнгэргэбэл,
бирагүй —
Хүрьһэтэ дэлхэйдэ
Хүн түрэһэнэй нэрэгүй.
Саг—зөөри, шухала, нангин.
Заяандаа
Садахагүйш, шамарлажа
голохогүйш!
Гамнангүй үнгэргэһэн
сагайнгаа
Газардажа мүхэбэлынь—
Урьһаар олохогүйш!
...Хүн!
Хүрьһэтэ дэлхэйдээ
мүнхэжэхэ гээ һаа,
Хүндэлэ сагаа—засагаа.
Алта, мүнгөөршье
андалдашагүй сагаа
Алаха эрхэгүйш тэрэ тушаа.

ХУША

Лүн-лүн!
Лүн-лүн!
Лүнхынэ дээрэнь намарай
огторгой.
Хүн-хүн!
Хүн-хүн!
Хүнхинэнэ тойроод тайгын
хүбшэргэй.
Алхана уулын ахамад хушын
нэгэн
Атагад гэнэ ара гэдэргээ
һалаганан.
Һэшхэлээшье, хэшэгээшье
дэлгэхэ саг тулаа,
Һэгсэрнэ бэеэ һэмээхэн гэнтэ
зог тудаад:
Даляа хүсөөгүй
дальбараанууд мэтэ
монсогоноод,
Дарья табилдан унана
борбоосгойнууд.
Үлзы һайхан үдхэн ой
тайгадаа
Үрэ шэмэеэ үгэнэб гэжэ
найдахадаа
Һалаа бүхэнэйнгөө һамар
намар гамнаагүй,
Һанаа алдан, һамбааша
һамаршадые занаагүй...
Лүн-лүн!
Лүн-лүн!
Лүнхынэ дээрэнь намарай
огторгой.
Хүн-хүн!
Хүн-хүн!
Хүнхинэнэ тойроод тайгын
хүбшэргэй.
Хуһан мунса худал, зүбөөр
наншана,
Хуша модон голһоо доһолон
гэншэнэ:
Мүндэртэл олон
борбоосгойнууд сэсэржэ,
Мүнгэн боложо газарта
адхаршана...

ТААБАРИНУУД

Һаяшаг Хэжэнгэдэхи Чисаанын дунда һургуулиин 10-хи классай һурагша Сэсэгма Цыбанова хүгшэн төөдэйнгөө хөөрэдэг таабаринуудые, оньһон хошоо үгэнүүдые суглуулан бэшэжэ, манай редакцида эльгээгээ. Энэ залуу нүхэрэй хүсэл эрмэлзэлгые хани халуунаар дэмжэн, эльгээһэн таабаринуудайнь заримые толилжо, үргэн ниитэ уншагшадайнгаа анхаралда табинабди.

1. Хабтагай хайбалзаа,
   Хара торгон һиибэлзээ.
2. Сагаан булгайр сабхитай,
   Улаан гогшоо залаатай.
3. Бухын тархи булаатай,
   Бургааһан шоро хадхаатай.
4. Далан шагшага газар
   һабардаа

ЭНЭ ХУУДАҺАНДАМНАЙ УНШАГТЫ:
Уран гартанай шэди.
Будамшууда ерэһэн бэшэг.
Цыдып Жамбаловай шүлэгүүд.
Онтохонууд!

ШЭХЭНЭЙ ШЭМЭГ НЮДЭНЭЙ ХУЖАР

„ГЭРТЭЭЛ... ЭРЭ ДОРГОН"

Хүндэтэ Будамшуу!

Эрэшүүл гээшэ эхэнэр хүниие харахадаа, малгайгаа абажа доро дохидог, эхэ гэжэ хүндэлэн сэдьхэдэг юм гэжэ һанадаг байгааб. Аргатай һаа бүлтыень лэ гар дээрээ үргөөд ябаха зон гээшэбди гэжэ һанагша бэлэйб. Теэд энэ эгээл хүндэтэй хүмнай заримдаа мунинха эрынгээ хүндэ нюдаргын хүсэшье үзэдэг байбал!

Иимэ нэгэ ушар тухайда Танай анхарал хандуулха һанаатайб.

Һаяхан Улаан-Үдынгөө Илалтын проспектээр ябажа байтараа: Ой, халаг, яахаяашье энэ бузарай һамган болоһон хүн гээшэбиб даа! Ой, зобоноб даа... Үхибүүдгүйл һаа, хамаашьегүй...»— гэһэн эхэнэр хүнэй оог хууг дуулаад, зоноор адли тэрэ олон дабхартай гэр тээшэ гүйбэб. Ерэхэдэмнай, нэгэ залуу эхэнэр толгойнгоо үһэ зулгаажа байгаад, тэнгэри өөдэ хоёр гараа һарбайн хашхарна, урмагүй хуби заяагаа дурдана. «Аа, үнөөхи артистнууднай гээшэл даа, кино буулгажа байнал хаш!» — гэжэ һанахамнишье тэрэ, хажуудам ябаһан нэгэ эхэнэр гэнтэ: «Ай, зайлыт, алуулхатнайл!» — гэжэ һүхирбэ. Өөдөө харахадамни нэгэ телевизор дээрэһээм бууджа ябана. Арайхан зайлажа үрдибэб. Теэд бүглэрэн сасуунь шааха гэдэгтэл, хүл доромни баһа нэгэ юумэн хангирхай-янгирхай унаба. Харахадамни, хубсаһа угаадаг «Белка» гэдэг машина... Энээхэн үедэ: «иигэжэ ябаһаар шархяа хатаад гү, али кинодо буулгуулаад байхамни алтай...» — гэжэ дэмы һанаһан байгааб. Киношье буулгагдаагүй.

Энэ «концертдэ» наадаһан гол нюур Александр Иннокентьевич Шеметов гэдэг 34 наһатай тиимэ нэгэ хүйхэр эрэ байшоо. Кирзовэ сабхяар үдьхэлүүлээд, толгойнгоо үһэнһөө нэгэ адха һүгнэ зулгаалгахадаа, тэрэнэй һамган газаашаа гүйгөө хаш. Теэд Шеметов хүсэнгүй үлэһэндөө бүри хоролхоод, һамганайнгаа үйлсэдэ гараад ябахые харахалаараа, дүтэ хүрэһэн лэ юумээрээ тэрэниие шэдэжэ ороо бшуу. Түрүүн телевизорээрээ, һүүлээрнь хубсаһа угаадаг машинаараа «шулуудаа».

— Үхибүүдэйнгээ гартань ороо һаань, энэтнай тэдэнээшье сонхоор шэдэхэл! Тэдэ барһадни мэдэхэ болошоһон аад, эсэгынгээ үүнги шэнгил һаа, тэрьелшэдэг, — гэжэ тэрэ зоһоһон эхэнэр уйлаа!

Хүндэтэ Будамшуу! Эдэ бүгэдые Ташье хаража байгаа һаа, зүрхэеэ үбдэхэ һэнтэ. Тэрээхэн ямаршье гэмгүй эхэ үхибүүдэйнгээ ундаанда гэжэ арай ёохон үлөөһэн хоёр түхэригөө үбгэнтэеэ буляалдаад, иимэ юумэндэ ороол даа. Талаан боложо нэгэ милиционер дүтэ байһан аад, энэ хэрэгтэ оролсоһон байна. Гэр бүлэдөө одоол энэ дайсан болоһон, эсэгэ нэрэеэ мартаһан Шеметовые хуулиин органууд ондоохоноор хэһээхэнь ёһотой гэһээш, 15 сүүдхэ үгөөд лэ табижархёол!

Тэрэ мүнөө 173-дахи оньһожоруулагдамал барилгын колоннодо модошо дарханаар хүдэлнэ. 15 сүүдхын һүүлээр ажалдаа ерэхэдэнь, суг ажалладаг хүнүүдынь шоо үзөөньегүй, заримадынь шоо үзөөньье һаа, тэрэнээ мэдүүлээгүй үнгэршөө. Тэндэхи профсоюзна, партийна организацинууд хүдэлмэришэдэй ниитын суглаа татажа зүбшөөгүй, шанга зэмэ абхуулаагүй байна.

Тиихэдэ Улаан-Үдын Октябрьска үйлсэдэ (48-дахи гэр, 18-дахи квартира) һуудаг Я. Н. Коркин саг үргэлжэ һамгаяа сохидог, хүршэнэрөө шууюулдаг юм. Теэд оройдоол нэгэ дахин 30 түхэриг яла түлэжэ гараа. Энэньшье тэрэ архиншанай гэр бүлынхидэй эдихэ хоолоо абаха гэжэ хадагалһан мүнгэн байха юм. Иимэ зоргоороо аашалдаг хүйхэрнүүдэй гэр бүлынхидыень дайрахаар бэшээр, харин ганса өөрыень ондоохоноор, бүри хатуугаар хэһээхэ аргагүй гээшэ гү?

Улаан-Үдын Буйкогой нэрэмжэтэ гудамжада һуудаг Медведев Г. П. мүн лэ саг үргэлжэ бүлэнэрөө шууюулдаг, хүршэнэрөө үймүүлдэг байна. Теэд энэ хүмнай тэдэ олон «концертнүүдэйнгээ» түлөө оройдоол 20 түхэриг яла түлэһэн байна.

Иимэ муухай, иимэ зэрлиг һогтуу мунинхануудтай нэгэ гэртэ һуугшадта ямар хүндэ ёһотойб! Тэдэнэй һамганиинь боложо, хүүгэдынь үндылгэжэ, хоолойень тэжээжэ байһан эхэнэрнүүдэй зоболон үзэхэнь юундэ гээшэб?

Хүндэтэ Будамшуу! Дээрэ дурсагдагша нүхэд һаяын сагуулга баһал шууяа татаа. Тэдэнэй хэрэг Ниитын гурим сахиха министерствэдэ ороод байна. Тиимэһээнь Та энээн тухай олониитын урда табижа, иимэ зоргоороо ороһон мунинхануудта хатуу зэмэ абхуулха тухай һанаагаа табиит.

Д. ЭРДЫНЕЕВ.

Зунай зулгы үдэр хүбшэ тайгаар аяншалжа, жэ... түүжэ, оройгоороо огторгой өөдэ дүүлиһэн үндэр хү... дые һайхашаан харадаг һайб.

П. ЯХНОВЕЦКИИН фото.

ТҮРЭЛ ХИЗААР

Үльгэр домогто дурдуулһан Байгал далайн эрьедэ... хада хэды гоё, аятай зохид гээшэб! Аяма халуунай... сэлмэг уһандань умбахада бүришье гоё ааб даа.

Н. ЕФИМОВЭЙ ф...

Аполлон ТОРОЕВ

ШЭНЭ ОНТОХОНУУДҺАА

БААБГАЙ

Нажарай ааяма халуунда баабгай ехээр ундаа хүрэжэ, һалхарбалхар найгаргаба. Тиигэжэ ябатарнь орой болобо. Нуурай уһанда ундаа харяагаад, оршон тойрониие унхидажа байтарнь хоёр хүнэй тэбэрилдэмэ харанхы боложо, нуурай эрьедэхи батаганаанууд баабгайда амар заяа үзүүлбэгүй.

Арга тэнхээгээ алдаһан баабгай хамар нюдэеэ һабардан байжа хүльбэрбэ. Уһанай эрьедэхи модон дээрэ һууһан шаазгай тэрэниие хараад, тэрэ дары шаханаба.

— Нихэдээ ши, баабгай, батаганаануудтай наншалдадаг болоо гүш даа? Энэ хомхой батаганаануудые хэзээдэшье алажа барахагүйш. Иимэ томо амитан аад, энэ жаахан батаганаантай носолдожо байхаа эшэнэгүй гүт?—гэжэ шаазгай ёгтолбо.

Баабгай сухалдахын ехээр сухалдажа, шаазгайн һууһан модые хүдэлгэжэ захалба. Тиихэдэнь шаазгай алад саашаа ниидэхэ зуураа:

— Тэнэг баабгай! Тэнэг баабгай!—гэжэ гааруулба. Баабгай шаазгайн хойноһоо аһан хабаараа гүйбэ. Үнөөхи шуһата батаганаанудынь мүн баһа хойноһоонь дахасалдан гүйжэ, нюдэ хамар уруунь орохоо һанаха юм. Шаазгайһаа гээгдэһэн баабгай батаганаануудһаа тэрьедэжэ, хада өөдэ гүйжэ гараба. Талаан болоходоо гэнтэ бууһан һалхин мододой забһараар хуудамханаар үлеэжэ, батаганаануудшье хүбшын бүгшэм ногоо руу хоргодон оробо. Тэрэ гэһэнһээ хойшо баабгай боро хараанаар уһанда ерэхээ болижо, зайгуултадаг болоо һэн ха.

ХАРААСГАЙ

Хабарай хаһа ерэжэ, наран халуунаар шараба. Халуун оронһоо шубууд ерэжэ, газаагуур сэнгэхэдэ аятай зохид болобо. Ажалша бэрхэ шубууд уурхайнуудые барижа сүлөөгүй тухашараа.

Эгээл энэ үедэ зайгуул харсага хаанаһаашьеб даа гэ... дүүен буужа, хараасгайнууд... ень бариха хүсэлтэй нам... захалба. Ажалша бэрхэ шуб... арьяатанда хүсэгдэхөө һанах... талын дунда наадажа ябаһ... хоёр хүбүүнэй энгэртэ аһалд... хиба. Гартаа модо бариһан ... нүүд мяхаша арьяатаниие «һо... хоош!» гэжэ байгаад нам... Харсагын нюдэнэй далда ор... соор хараасгайнуудаа үбэр... гаргажа, мээхэйгээр иигэ... үгүүлбэ:

— Уурхайгаа уралан дар... жа, ураг шара хушуутай да... бараануудаа тэнжээжэ, жэг... дали ургуулаарайгты!—гэ... юрөөгөөд, табижархиба.

Мүнөөшье ходо хараасгайн... айлай сарай доро уурхайгаа д... халжа, ураг шара хушуу... дальбараануудаа аян замда б... дэжэ байдаг юм.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

Үдэрэй 12 часһаа «Зеленый огонёк» гэһэн уран һайханай кинофильм. Үдэшын 17 часһаа һүниин нэгэ час 30 минута хүрэтэр Москваһаа дамжуулга. 18 час 05 минутаһаа «Стаско больше, чем жизни» гэһэн Польшын телевизионно уран һайханай фильм. 19 час 25 минутаһаа «С днем рождения» гэһэн дамжуулга. 20 часһаа «Петропавловск на Камчатке» гэһэн дамжуулга. 23 часһаа аяншалгада дуратайшуулай клуб. Һүниин 12 часһаа «На огонёк» гэһэн дамжуулга.

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМА...

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Ургаса хуряалгын халуун хаһа» гэһэн түрүү бэшэг. ТАСС-ай мэдүүлгэ. Республикын колхоз болон совхозуудта тэжээл бэлэдхэлэй ябаса тухай материалнууд. ТАСС-ай шухала мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Тоосоон ба һунгалта—шиидхэхы удхатай хэрэг» гэһэн КПСС-эй обкомой таһагые даагша А. Бардоновой статья. Хамтын зөөриие хамгаалха асуудалаар Б. Полторацкиин статья. Редакцида ерэһэн бэшэгүүд.

Гурбадахи хуудаһанда: П. Петуховой статья. Хилын саанаһаа абтаһан мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Субботний огонёк».

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 54-5..., приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — 66-7..., отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-3..., 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности ... строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-5..., культуры в школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, ...формации — 34-05, общественная приёмная — 56-02, машин... бюро 57-63, фотолаборатория — 33-61.

Гор. Улан-Удэ типография Управления по печати при Со... зете Министров БурАССР

Н-01838. Зак. № 822.